

**RAPORT DE
MONITORIZARE**

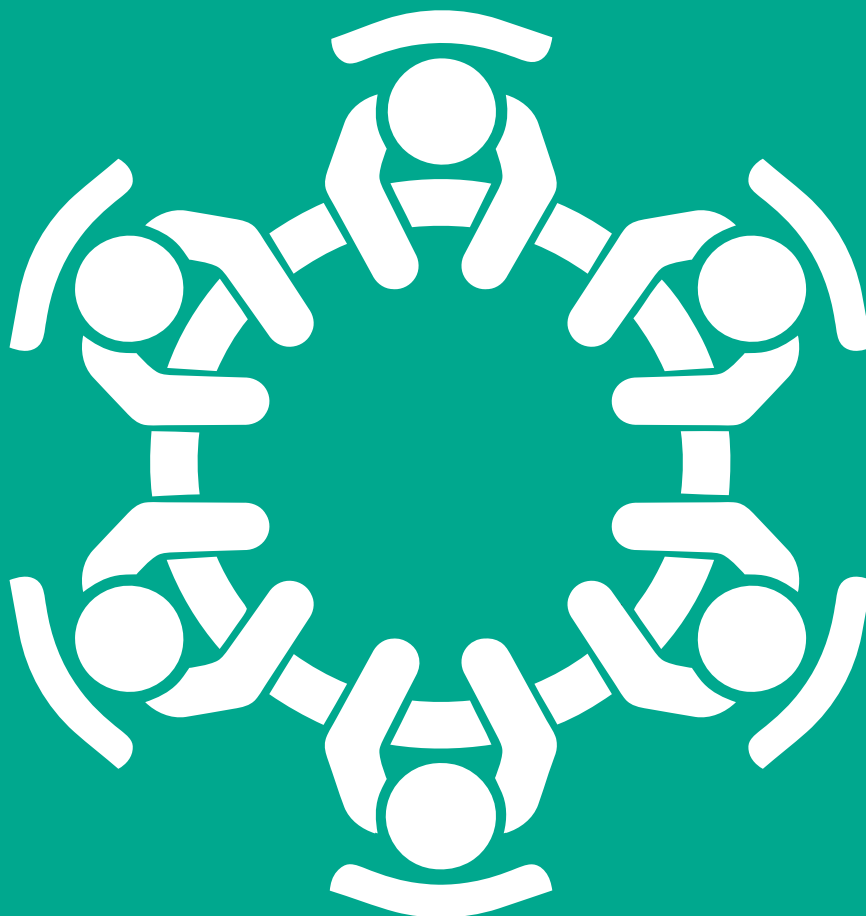
FEBRUARIE

2022

ACTIVITATEA CONSILIULUI DE INTEGRITATE

(1 august 2016 - 31 decembrie 2021)

Autor: Daniel GOINIC

CRJM
Drepturi și justiție pentru toți

CUPRINS

Abrevieri	3
Sumar	4
Introducere	5
Contextul și scopul documentului	5
Metodologie	6
Mulțumiri	6
Consiliu de Integritate - rol și structură	7
Activitatea Consiliului de Integritate	8
Istoricul constituirii Consiliului de Integritate	8
Alegerea conducerii ANI	12
Aprobarea principalelor documente de politici	15
Facilitarea selectării inspectorilor de integritate	17
Supravegherea activității și relația cu conducerea ANI	21
Verificarea conformității cu regimurile de integritate	23
Alte atribuții (ne)prevăzute de lege	25
Organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de Integritate	26
Concluzii	29
Recomandări	31
Anexa nr. 1	
Participarea membrilor Consiliului de Integritate la ședințe	32
Anexa nr. 2 Concursurile pentru selectarea inspectorilor de integritate (12 aprilie 2018 - 31 decembrie 2021)	35
Anexa nr. 3	
Chestionar de interviu	36

ABREVIERI

ANI	– Autoritatea Națională de Integritate
CALM	– Congresul Autorităților Locale din Moldova
CI	– Consiliu de Integritate
CNI	– Comisia Națională de Integritate (predecesoare a ANI)
CSM	– Consiliul Superior al Magistraturii
CSP	– Consiliul Superior al Procurorilor
MJ	– Ministerul Justiției
Legea ANI	– Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate

SUMAR

În 2016, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 132 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (ANI). Această lege a pus baza unui nou mecanism de control al respectării regimurilor de integritate. În vederea asigurării unui mecanism de control și echilibru al activității ANI, a fost creat Consiliul de Integritate (CI sau Consiliu). Acesta are menirea să supravegheze activitatea și procesele în cadrul ANI.

Prezentul raport face o incursiune succintă în istoricul organizării și funcționării Consiliului și descrie activitatea acestuia până la finele anului 2021. Raportul evidențiază realizările și provocările Consiliului și în modul în care membrii și-au realizat atribuțiile acordate prin lege. Scopul este de a clarifica aspectele care țin de transparența și eficiența acestuia, care nu au reușit a fi puse în funcțiune pe deplin sau din care pot fi extrase „lecții” pentru noii membri ai CI, care își vor începe activitatea în curând.

În primii cinci de ani de mandat, componența Consiliului a fost frecvent modificată, intervenind șase cereri de demisie. Posibile cauze ale acestor demisii țineau de instabilitatea politică sau lipsa de interes de activă în cadrul acestui organ. De la sfârșitul lunii septembrie 2021, CI a devenit nefuncțional, iar activitatea acestuia a fost suspendată, în principal din cauza că autoritățile responsabile nu au numit la timp următorii membri în CI. Nici în 2016, nici în 2021 autoritățile responsabile de desemnarea membrilor CI nu au respectat termenele legale de numire a acestora. Procesul de instituționalizare a CI a fost unul anevoios activând timp de doi ani în lipsa unui regulament de funcționare și organizare. În tot acest timp activitatea Consiliului a fost una puțin previzibilă. Pe agenda ședințelor Consiliului au fost incluse peste 380 de subiecte, însă o bună parte din ele aveau caracter repetitiv, fiind incluse dintr-o ședință în alta. Uneori subiectele erau amânate din lipsă de informații sau din lipsa pregătirii subiectului și a materialelor aferente de către raportor.

În perioada de monitorizare Consiliul a inițiat și promovat mai multe documente de politici necesare instituționalizării ANI. Totuși, procesul de selectare a conducerii ANI a fost tergiversat și a durat aproape un an. Selectarea inspectorilor de integritate este și mai lentă. După patru ani de concursuri, la 31 decembrie 2021, doar 26 din cei 46 de inspectori de integritate au fost recrutați. Cel mai „popular” concurs a fost primul, unde au depus dosare 43 de candidați, iar la următoarele concursuri - numărul acestora s-a diminuat considerabil. Totuși, perioadele îndelungate de desfășurare a concursurilor nu pot fi atribuite exclusiv reprezentanților Consiliului sau ANI. Considerăm necesară implicarea pleneră a membrilor CI la toate etapele concursului.

De la constituire, ANI activează în lipsa unui document strategic de dezvoltare. Deși cadrul legal impune existența unei strategii, de 5 ani ANI activează în lipsa acestui document. Strategia nu a fost aprobată de Consiliu, fiindcă au avut loc neînțelegeri între membrii Consiliului și conducerea ANI cu privire la conținutul documentului. Hotărârile Consiliului sunt obligatorii pentru conducerea ANI. Provocarea principală a noilor membri ai Consiliului ține de modul în care vor intensifica discuțiile cu conducerea ANI pentru aprobarea acestui document.

Consiliul nu a fost eficient în promovarea unor îmbunătățiri în domeniul integrității, în a reacționa la inițiativele legislative primejdioase pentru buna funcționare a ANI, sau în promovarea imaginii ANI. Unii membri ai CI nu au demonstrat atașament pentru calitatea lor de membri. Un membru al CI a avut foarte multe absențe de la ședințe însă nu a fost revocat, chiar dacă legea permitea acest lucru.

Niciodată nu a fost efectuat un control veridic al averilor conducerii ANI și a inspectorilor de integritate. Acest lucru se datorează faptului că membrii CI nu au acces la registrele de stat. Lipsa unui secretariat permanent al CI de asemenea a afectat substanțial eficiența acestuia. Amendamentele din octombrie 2021 fortifică rolul Consiliului prin majorarea numărului de membri ai CI și adăugarea unor atribuții noi. Cu toate acestea, clarificarea în practică a rolului Consiliului în raport cu președintele și vicepreședintele ANI încă constituie o necesitate, resimțită atât de ANI, cât și de membrii Consiliului.

În perioada de monitorizare am observat mari disensiuni și lipsă de cooperare între conducerea ANI și membrii Consiliului și între președinta ANI și vicepreședintele ANI. Se pare că acestea sunt mai mult de natură subiectivă (interpersonală). Toate persoanele care au participat la interviuri au calificat cooperarea interinstituțională ca fiind „nesatisfăcătoare”. Toate aceste neînțelegeri alimentează impresia publică despre lipsa eficienței activității CI și ANI.

Raportul mai recomandă ca președinta ANI și noul colectiv al Consiliului să evite confruntările. Sugerăm crearea unei comisii de conciliere/mediere a situației și axarea pe prioritizarea adoptării unei strategii instituționale a ANI care să corespundă nevoilor reale de dezvoltare a instituției.

INTRODUCERE

Contextul și scopul documentului

La 17 iunie 2016, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 132 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate¹, care a intrat în vigoare la 1 august 2016. Această lege a pus baza unui nou mecanism de control al respectării regimurilor de integritate. Noua lege a inclus prevederi care au drept scop consolidarea independenței autorității responsabile de asigurarea acestui control. Astfel, fosta Comisie Națională de Integritate (CNI) a fost reorganizată în Autoritatea Națională de Integritate (ANI), fiindu-i atribuite noi competențe și resurse.

În vederea asigurării unui mecanism de control și echilibru (checks and balances) al activității ANI, a fost creat Consiliul de Integritate (CI sau Consiliu). Acesta are menirea să supravegheze activitatea și să ordoneze procesele în cadrul ANI. În prezent, Consiliul este constituit din nouă membri selectați sau numiți de diverse structuri ale statului: câte un reprezentant desemnat de Parlament, Președintele Republicii Moldova, Guvern, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Congresul Autorităților Locale din Moldova și trei reprezentanți ai societății civile numiți de Ministerul Justiției în urma unui concurs public.²

Scopul prezentului raport este de a analiza transparența și eficiența activității Consiliului prin prisma monitorizărilor efectuate în perioada decembrie 2016 – decembrie 2021. Concluziile și constatările raportului sunt rezultatul monitorizării a circa 80 de ședințe (76% din numărul total de ședințe).

---

1 Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 245-246 art. 511) disponibilă la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=94148&lang=ro.

2 Până la 29 octombrie 2021, Consiliul era constituit din 7 membri. Legislația a fost amendată prin adăugarea a doi membri, un membru desemnat de Președintele Republicii Moldova și un reprezentant al societății civile. În contextul prezentului raport, majoritatea informației va fi analizată și compilată, conform legislației existente de până la amendamentele în cauză.

Raportul evidențiază realizările și provocările Consiliului, modul în care membrii și-au exercitat atribuțiile acordate prin Legea cu privire la ANI și prin Regulamentul de organizare și funcționare a CI³. Documentul este destinat în principal autorităților publice relevante, membrilor actuali ai CI, dar și celor care urmează să fie selectați și/sau desemnați. Documentul se încheie cu o serie de recomandări de politici publice.

Metodologie

Metode de analiză: monitorizarea ședințelor CI, studierea preliminară a ordinii de zi a ședințelor CI, a documentelor anexate, analiza rapoartelor de activitate a CI, a comunicatelor de presă a CI și ANI, a hotărârilor CI și/sau informațiilor referitoare la ordinea de zi soluționată.

Monitorizarea nemijlocită a activității CI a avut loc prin vizualizarea (online) a ședințelor acestuia care au loc, de obicei, o dată sau de câteva ori pe lună. Analiza transparenței activității CI a avut loc prin studierea preliminară a ordinii de zi a ședințelor, a informațiilor de suport disponibile pe pagina web oficială a ANI, inclusiv a transparenței decizionale, dar și a participării membrilor CI. Eficiența exercitării atribuțiilor se va lua în calcul prin hotărârile și recomandările relevante ale CI.

Metode de cercetare utilizate:

- Documentarea de birou - colectarea de date din documentele oficiale (rapoarte, hotărâri CI, acte normative etc.), precum și din studii specifice, inclusiv evaluări anterioare.
- Metoda interviului - patru interviuri semi-structurate au fost efectuate în noiembrie-decembrie 2021 cu reprezentanți ai CI și ai conducerii ANI. Au fost efectuate interviuri cu trei membri ai CI (un membru care a activat circa trei ani și jumătate în această funcție după care a depus cerere de demisie, un membru care a exercitat un mandat deplin de cinci ani și un membru care încă exercită această funcție) și un interviu cu președinta ANI.

Monitorizarea ședințelor Consiliului a fost efectuată de echipa CRJM. Analiza a fost elaborată în perioada ianuarie – februarie 2022 de către Daniel GOINIC, consilier juridic CRJM.

Suplimentar, proiectul raportului și principalele constatări ale acestuia au fost consultate în cadrul unui eveniment public desfășurat la 22 februarie 2022, având în calitate de invitați profesioniști din domeniu⁴. Rezultatele discuțiilor și validarea recomandărilor finale se regăsesc în conținutul acestui document.

Mulțumiri

Suntem recunoscători și apreciem sincer implicarea persoanelor care au participat la interviuri și au găsit timp pentru a vorbi deschis despre provocările și experiențele lor în calitate de membri ai Consiliului (dl Oleg EFRIM, dna Mariana TIMOTIN și dl Viorel RUSU), precum și conducerii ANI (dnei Rodica ANTOCI).

3 Regulamentul de organizare și funcționare a CI, aprobat prin Hotărârea Consiliului nr.1 din 24.01.2019, disponibil la: <https://ani.md/sites/default/files/Regulament%20CI.PDF>.

4 Eveniment de lansare a proiectului raportului de monitorizare și consultarea acestuia, 22 februarie 2022, disponibil la: <https://www.privesc.eu/Arhiva/98304/Lansarea-Raportului-Transparența-si-eficiența-activității-Consiliului-de-Integritate-2016-2021>

CONSILIU DE INTEGRITATE - ROL ȘI STRUCTURĂ

În perioada monitorizată, Consiliul de Integritate (CI sau Consiliu) a fost constituit din șapte membri, selectați sau numiți de diverse structuri ale statului. În prezent (din octombrie 2021) Consiliul este constituit din nouă membri: câte un reprezentant desemnat de către Parlament, Președintele Republicii Moldova, Guvern, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), Consiliul Superior al Procurorilor (CSP), Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) și trei reprezentanți ai societății civile numiți de către ministrul Justiției în urma unui concurs public⁵. Membrii Consiliului nu sunt angajați permanenți și sunt remunerați per ședință.

Art. 12 din Legea cu privire la ANI face referință la aspecte privind procedura de constituire și funcționare a CI, însă nu reglementează suficient de explicit rolul acestui organ. Prin urmare, membrii Consiliului l-au definit ca o structură reprezentativă, ce activează în ședințe⁶. Pe pagina web-oficială a ANI, Consiliul este definit ca un organ colegial consultativ care nu este parte componentă a ANI⁷.

Dezbateri privind locul și ierarhia Consiliului în structura organizatorică a ANI au avut loc încă din iunie 2018⁸. Aceste dezbateri au fost alimentate prin faptul că Legea cu privire la ANI nu era explicită la acest aspect. Pe de o parte, Secțiunea nr.1 din Legea nr. 132/2016 (Structura și conducerea ANI) reglementează nu doar condițiile de accedere în funcția de președinte și vicepreședinte al ANI, dar și în funcția de membru al CI. Pe de altă parte, art. 9 al legii menționează că ANI este condusă de un președinte, asistat de un vicepreședinte. Acest aspect poate fi interpretat că doar primii (Președintele și Vicepreședintele ANI) ar fi conducerea instituției, nu și Consiliul.

„CI nu poate fi conducere, el ar fi un garant al ANI. CI monitorizează activitatea ANI și reprezintă ANI în extern.”

(Interviu cu Președinta ANI, Rodica ANTOCI – decembrie 2021)

„Rolul CI este așa cum este. Fie îl scoatem, fie îl facem organ al instituției.

Consiliul trebuie să aibă o autoritate clară, definită.”

(Interviu cu un fost membru al Consiliului – noiembrie 2021)

5 Până la 29 octombrie 2021, Consiliul era constituit din 7 membri. Legislația a fost amendată prin adăugarea a doi membri, un membru desemnat de Președintele Republicii Moldova și un reprezentant al societății civile. În contextul prezentului raport, majoritatea informației va fi analizată și compilată, conform legislației existente de până la amendamentele în cauză.

6 Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului, aprobat prin Hotărârea Consiliului nr. 1 din 24 ianuarie 2019, disponibil la: <https://ani.md/sites/default/files/Regulament%20CI.PDF>.

7 Domeniul Consiliul de Integritate, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/103> (accesat la 10 ianuarie 2022).

8 Membrii Consiliului au propus pentru dezbateri publice două documente importante, disponibil la: <https://www.ani.md/ro/node/346> (accesat la 10 ianuarie 2022).

Situația de incertitudine creată în jurul rolului și atribuțiilor CI a fost analizată de experții Consiliului Europei. Experții au analizat la începutul anului 2021 cadrul legislativ, procedurile interne și eficacitatea ANI și au subliniat, printre altele, necesitatea determinării rolului și oportunității CI, ținând cont de faptul că acest mecanism pare a fi uneori neproductiv și afectează atât eficiența ANI, cât și a CI⁹.

Prin amendamentele din octombrie 2021, Parlamentul a decis consolidarea rolului CI prin mărirea numărului de membri și adăugarea unor competențe noi (de exemplu, posibilitatea de constatare a contravențiilor comise de conducerea ANI și de inspectorii de integritate, posibilitatea revocării conducerii ANI, aprobarea structurii organizatorice și a regulamentului intern al ANI, etc).

Amendamentele din octombrie 2021 fortifică rolul Consiliului, cel puțin în partea ce ține de supravegherea activității ANI. În cazul în care CI deține atribuții de sancționare sau demarare a procesului de revocare a conducerii ANI pentru neîndeplinirea obiectivelor de performanțe, CI s-ar poziționa mai degrabă ca fiind organul suprem de conducere al ANI. Cu toate acestea, consacarea în lege a acestui rol încă constituie o necesitate, resimțită atât de conducerea ANI, cât și de membrii Consiliului.

ACTIVITATEA CONSILIULUI DE INTEGRITATE

Istoricul constituirii Consiliului de Integritate

Mandatul de membru al Consiliului este de cinci ani, fără posibilitatea numirii pentru un alt mandat consecutiv. În cazul încetării mandatului înainte de termen, entitățile vizate desemnează, în termen de 20 de zile lucrătoare, un nou membru al Consiliului. Membrul CI al cărui mandat a expirat își exercită atribuțiile până la numirea înlocuitorului său.

Consiliul a devenit funcțional la 30 decembrie 2016¹⁰, la aproximativ șase luni după votarea legii și după ce toate entitățile responsabile și-au desemnat membrii. Potrivit art. 44 alin. (2) din Legea cu privire la ANI, în termen de o lună de la publicarea legii, urmau a fi numiți membrii Consiliului. Termenul atât de scurt era dictat de necesitatea alegerii președintelui și a vicepreședintelui ANI.

Membrii au fost desemnați la intervale mari de timp, după cum urmează:

- la 11 august 2016, a fost desemnat reprezentantul CSP¹¹;
- la 6 septembrie 2016, a fost desemnat reprezentantul CSM¹²;
- la 9 septembrie 2016, a fost desemnat reprezentantul CALM¹³;

9 Consiliul Europei, Document tehnic „Analiza cadrului legislativ, procedurilor interne, organizării și eficacității ANI din Republica Moldova, pag. 19, disponibil la: <https://rm.coe.int/eccd-aac-mld-tp4-effectiveness-of-nia-ro-/1680a36418>

10 Procesul verbal nr. 1 al ședinței CI <http://ani.md/sites/default/files/documente/PV-1%20din%2030.12.2016.doc> (accesat la 17 ianuarie 2022)

11 Hotărârea CSP nr. 12-221/16 din 11 August 2016 privind desemnarea dlui Mircea ROȘIORU, disponibilă la: <http://www.procuratura.md/file/221%20desemnare%20reprezentant%20in%20ANI.pdf>

12 Hotărârea CSM nr. 559/23 din 6 Septembrie 2016 privind desemnarea dl Victor MICU, disponibilă la: <http://csm.md/files/Hotaririle/2016/23/559-23.pdf>

13 Notificarea CALM privind desemnarea dlui Viorel RUSU, disponibilă la: <https://bit.ly/3fvBIQW> (accesat la 17 ianuarie 2022)

- la 22 decembrie 2016, a fost desemnat reprezentantul Parlamentului¹⁴;
- la 27 decembrie 2016, au fost desemnați doi reprezentanți ai societății civile de către ministerul Justiției¹⁵;
- iar la 28 decembrie 2016, a fost desemnat reprezentantul Guvernului¹⁶.

Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) a fost singura autoritate care s-a încadrat în termenul prescris de lege. Alți patru din cei șapte membri ai CI au fost numiți cu o întârziere de una-trei luni. Consiliul s-a convocat în prima ședință abia la 30 decembrie 2016, peste cinci luni de la creare. Dacă instituțiile responsabile ar fi desemnat reprezentanții lor în termenul prescris de lege, procedurile puteau fi mai scurte.

Prima componentă a CI a suferit schimbări considerabile din cauza demisiei membrilor.

- La 31 mai 2017, ca urmare a cererii de demisie, încetează mandatul membrei CI desemnate de Guvern¹⁷. La 28 iunie 2017 a fost desemnat un nou reprezentant al Guvernului,¹⁸ care la 18 ianuarie 2021, în urma cererii de demisie, își încetează mandatul;¹⁹
- La 11 iunie 2019, ca urmare a cererii de demisie, încetează mandatul membrei CI reprezentantă a societății civile;²⁰
- La 30 iulie 2019, în urma demisiei, încetează mandatul membrului CI desemnat de CSM și se desemnează un alt membru al CSM²¹. La 10 decembrie 2019, ca urmare a cererii de demisie, încetează și mandatul acestui membru desemnat de CSM;²²
- La 24 februarie 2020, ca urmare a cererii de demisie, încetează mandatul celui de al doilea reprezentant al societății civile.²³

Din cate se pare, cele șase demisii ale membrilor Consiliului se datorează instabilității politice, încetarea mandatului de membru al organizației care a desemnat persoana în Consiliu sau lipsei de interes de activa în cadrul acestui organ. Doar persoanele desemnate de Parlament, CSP și CALM au exercitat mandatele până la capăt.

14 Hotărârea Parlamentului nr. 306 din 22 decembrie 2016 privind desemnarea dlui Serghei OSTAF, disponibilă la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=96872&lang=ro

15 Ordinul MJ privind desemnarea dlui Dumitru ȚÎRA și dnei Tatiana PAȘCOVSCHI, disponibil la: <http://www.justice.gov.md/libview.php?l=ro&idc=4&id=3290> (accesat la 17 ianuarie 2022)

16 Hotărârea Guvernului nr. 1422 din 28 decembrie 2016 privind desemnarea dnei Victoria IFTODI, disponibilă la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=96933&lang=ro

17 Hotărârea Guvernului nr. 358 din 31 mai 2017 cu privire la încetarea mandatului unui membru al Consiliului de Integritate https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=99920&lang=ro.

18 Hotărârea Guvernului nr. 475 din 28 iunie 2017 privind desemnarea dlui Oleg EFRIM, disponibilă la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=99528&lang=ro

19 Consiliul rămâne cu 5 membri din 7, după ce Oleg EFRIM a anunțat că renunță la mandat, disponibil la: <https://www.moldovacurata.md/consiliul-de-integritate-al-ani-ramane-cu-5-membri-din-7-dupa-ce-oleg-efrim-a-anunatat-ca-renunta-la-mandat-1-2437> (accesat la 17 ianuarie 2022).

20 Ordinul Ministerului Justiției nr.191 din 18 iulie 2019 privind retragerea dnei Tatiana PAȘCOVSCHI din CI;

21 Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 307/18 din 30 iulie 2019 privind încetarea mandatului dlui Victor MICU și desemnarea dlui Ion POSTU, disponibilă la <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2019/18/307-18.pdf>.

22 Hotărârea CSM nr.424/31 din 10 decembrie 2019 privind încetarea mandatului de membru CSM și respectiv al CI al dlui ION POSTU, disponibilă la: <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2019/31/424-31.pdf>.

23 Dumitru Țira demisionează din funcția de membru al Consiliului de Integritate al ANI, declarație disponibilă la: <https://www.zdg.md/stiri/stiri-sociale/dumitru-tira-demisioneaza-din-functia-de-mbr-u-al-consiliului-de-integritate-al-ani/> (accesat la 17 ianuarie 2022).

Mandatul primului membru CALM a expirat după scurgerea termenului de cinci ani în septembrie 2021. Odată cu această demisie și având în vedere că alte instituții nu au numit membrii lor, CI a devenit nefuncțional din lipsă de cvorum, iar activitatea acestuia a fost suspendată²⁴. Între timp, la 22 decembrie 2021 a expirat și mandatul reprezentantului Parlamentului.

În baza prevederilor legale, în cazul încetării mandatului înainte de termen, entitățile vizate desemnează, în termen de 20 de zile lucrătoare, un nou membru. Din tabelul următor observăm că doar CSM s-a conformat acestor prevederi. În cazul reprezentanților Guvernului și a reprezentanților societății civile selectați de MJ aceste prevederi au fost încălcate. La momentul scrierii prezentului raport, CI este nefuncțional de peste 5 luni.

Tabel nr. 1: Desemnarea reprezentanților CI de către instituțiile relevante

Instituția / organizația care desemnează membru(ii) în CI	Desemnare	Încetare Mandat	Desemnare	Încetare Mandat	Desemnare	Termen
Parlament	Serghei OSTAF , 22 Decembrie 2016	22 Decembrie 2021 (expirare termen)	-			Încălcăt (la 31 decembrie 2021 nu era inițiată procedura de desemnare)
Guvern	Victoria IFTODI , 28 decembrie 2016	31 mai 2017 (cerere de demisie)	Oleg EFRIM , 28 iunie 2017	18 ianuarie 2021 (cerere de demisie)	Alexandru COICA , 26 ianuarie 2022	Încălcăt (la 31 decembrie 2021 nu era inițiată procedura de desemnare)
CSM	Victor Micu , 6 septembrie 2016	30 iulie 2019 (cerere de demisie)	Ion POSTU , 30 iulie 2019	10 Decembrie 2019 (cerere de demisie)	Mariana TIMOTIN , 10 decembrie 2019	Mandatul expiră la 10 decembrie 2024
CSP	Mircea Roșioru , 11 august 2016	11 August 2021 (expirare termen)	Mariana GORNEA , 17 august 2021			Mandatul expiră la 17 august 2026
CALM	Viorel RUSU , 9 septembrie 2016	30 septembrie 2021 (expirare termen)	-			Încălcăt (la 31 decembrie 2021 nu existau informații privind desemnarea persoanei)
MJ, Societatea civilă 1	Tatiana PAȘCOVSCHI , 27 decembrie 2016	11 iunie 2019 (cerere de demisie)	Vitalie PALEGA , 23 decembrie 2019			Mandatul expiră la 23 decembrie 2024
MJ, Societatea civilă 2	Dumitru ȚÎRA , 27 decembrie 2016	24 februarie 2020 (cerere de demisie)	Ilie CHIRTOACĂ , 26 ianuarie 2022			Încălcăt (la 31 decembrie 2021 concursul era în derulare) ²⁵

²⁴ Declarația Consiliului de Integritate, disponibilă la: <https://ani.md/ro/node/1994> (accesat la 17 ianuarie 2022).

²⁵ Ministerul Justiției, Detalii despre concursul pentru funcția de membru în Consiliul, disponibil la: <http://www.justice.gov.md/libview.php?l=ro&idc=4&id=5533> (accesat la 18 ianuarie 2022)

MJ, Societatea civilă 3 (introdus prin modificările din octombrie 2021)	-					Încălcăt (la 31 decembrie 2021)
Președintele țării (introdus prin modificările din octombrie 2021)	Tatiana TABUNCIC, 4 februarie 2022					Încălcăt (la 31 decembrie 2021 nu existau informații privind desemnarea persoanei)

Sursa: Date extrase din hotărârile instituțiilor responsabile de desemnarea membrilor în cadrul CI pentru August 2016 - Decembrie 2021, prelucrare CRJM.

Actuala componență a Consiliului a fost formată după cum urmează:

- La 10 decembrie 2019, a fost desemnată o nouă reprezentantă a CSM în CI²⁶ ;
- Aproape peste jumătate de an, la 23 decembrie 2019 a fost desemnat de ministerul Justiției un reprezentant al societății civile²⁷;
- Ca urmare a expirării mandatului, la 17 august 2021 a fost desemnată reprezentanta CSP²⁸;
- La o distanță de un an, la 26 ianuarie 2022, a fost desemnat un nou reprezentant al Guvernului în CI²⁹;
- Tot la 26 ianuarie 2022, ministerul Justiției a numit, în urma concursului, al doilea reprezentant al societății civile³⁰. O funcție încă rămâne vacantă deoarece ceilalți candidați în concurs nu întruneau condițiile minime;
- La 4 februarie 2022 a fost desemnată reprezentanta Președinției³¹.

Dispozițiile tranzitorii la amendamentele din octombrie 2021 prevăd că în termen de o lună de la data intrării în vigoare a acestora, adică până la 29 noiembrie 2021, Președintele Republicii Moldova și MJ vor desemna membrii în CI. Președinția a desemnat membrul Consiliului abia pe 4 februarie 2022, iar ministerul Justiției a numit doar unul din cei doi membri în CI pe 26 ianuarie 2022. La data publicării prezentului raport, Parlamentul, CALM și MJ (ultima instituție, ca urmare a modificărilor din octombrie 2021), încă nu au desemnat membrii în CI.

26 Hotărârea CSM nr. 428/31 din 10 decembrie 2019 privind desemnarea dnei Mariana TIMOTIN, disponibilă la: <https://ani.md/sites/default/files/HotTimotin.pdf>.

27 Ordinul MJ nr. 338 din 23 decembrie 2019 privind desemnarea dl Vitalie PALEGA, disponibil la: <https://ani.md/sites/default/files/Ordin%20Palega.PDF>.

28 Hotărârea CSP nr. 1-83/2021 din 17 august 2021 privind desemnarea dnei Mariana GORNEA, disponibilă la: <http://www.csp.md/sites/default/files/2021-10/83.%20Hot.%20desemnarea%20membru%20Consiliu%20de%20Integritate.pdf>

29 Dispoziția Guvernului nr. 18-d din 26 ianuarie 2022 cu privire la desemnarea dlui Alexandru COICA ca membru al Consiliului de Integritate.

30 Hotărârea Comisiei de concurs a MJ din 26 ianuarie 2022 privind declararea dlui Ilie CHIRTOACĂ învingător al concursului pentru selectarea membrului societății civile în CI, disponibilă la: http://justice.gov.md/public/files/Concurs_membri_CI.pdf.

31 Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.340 din 4 februarie 2022 cu privire la desemnarea dnei Tatiana TABUNCIC, disponibil la: <https://presedinte.md/app/webroot/Decrete/340.pdf>.

Din cele menționate, observăm că nici în 2016, nici în 2021 autoritățile responsabile de desemnare nu au manifestat un activism sporit. Din contra, inacțiunile autorităților responsabile de desemnare au condus la tergiversarea procesului de formare a CI și au tergiversat procesul de alegere a conducerii ANI.

În vederea asigurării funcționalității CI recomandăm insistent Parlamentului Republicii Moldova, Ministerului Justiției, precum și CALM să desemneze de urgență reprezentanții lor în CI. Prima sedință a Consiliului în componență nouă a avut loc pe 18 februarie 2022.

Alegerea conducerii ANI

Cu privire la alegerea conducerii ANI, CI are următoarele atribuții de bază (potrivit legislației în vigoare în anul 2016):

- **aprobă Regulamentul de desfășurare a concursului** pentru suplinirea funcțiilor de președinte și vicepreședinte al ANI, aprobă tematica de concurs și componența comisiilor de organizare a concursului, de elaborare a subiectelor, de verificare a lucrărilor și de soluționare a contestațiilor, adoptând hotărâri în acest sens;
- **organizează concursul** pentru suplinirea funcțiilor de președinte și vicepreședinte;
- **validează rezultatele concursului** pentru suplinirea funcțiilor de președinte și vicepreședinte și le publică pe pagina web oficială a Autorității în termen de 24 de ore de la validare;

Aprobarea Regulamentului de desfășurare a concursului pentru suplinirea funcțiilor de președinte și vicepreședinte

La 30 decembrie 2016, a fost convocată prima ședință a CI. La 17 ianuarie 2017, CI a anunțat organizarea dezbaterilor publice pe marginea Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea funcțiilor de președinte și vicepreședinte al ANI (Regulamentul)³². În perioada ianuarie – februarie 2017, Consiliul a avut șapte ședințe în care s-au discutat în principal acest Regulament.

La 20 februarie 2017, membrii Consiliului au adoptat Regulamentul prin vot unanim. La 28 februarie 2017, câteva organizații ale societății civile au expediat membrilor Consiliului o declarație prin care își exprimau preocuparea în legătură cu criteriile de evaluare a candidaților la conducerea ANI, precum și cu privire la nerespectarea de către CI a prevederilor legii privind transparența în procesul decizional³³. Totuși, regulamentul nu a fost ajustat.

³² ANI, Comunicat de presă, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/46> (accesat la 19 ianuarie 2022);

³³ Declarație privind elaborarea regulilor de alegere a președintelui și vicepreședintelui ANI, disponibilă la: http://crjm.org/wp-content/uploads/2017/02/2017-02-28-Declara%C8%9Bie_activitatea_Consiliului-de-Integritate-fin.pdf.

Organizarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de președinte și vicepreședinte și validarea rezultatelor

Odată cu aprobarea Regulamentului, la 20 februarie 2017, CI a instituit trei comisii de organizare a concursului și a aprobat componența nominală a acestora: Comisia pentru proba scrisă, Comisia pentru proba de interviu și Comisia de soluționare a contestațiilor.

La 7 aprilie 2017, Regulamentul a fost publicat în Monitorul Oficial³⁴, iar CI a anunțat despre începerea concursului de selectare președintelui și a vicepreședintelui ANI. Termenul limită pentru a depune dosarul de concurs a fost 3 mai 2017³⁵. Patru candidați și-au depus dosarele, după care a fost așteptat avizul Serviciului de Informații și Securitate (SIS) cu privire la candidați³⁶. Abia după trei luni, la ședința CI din 3 iulie 2017, s-a pus în discuție răspunsul SIS. Instituția nu a răspuns dacă vreun candidat la funcția de președinte sau vicepreședinte al ANI a fost colaborator operativ sau agent sub acoperire al serviciilor de informații, deși conform prevederilor art. 11 alin. (4) al Legii cu privire la ANI, era obligată să o facă. SIS a menționat că legislația nu permite desecretizarea informațiilor solicitate către membrii CI. Pentru a debloca procedura de concurs, membrii Consiliului au anunțat Parlamentul, Guvernul și MJ despre carențele legislative în procedura de desfășurare a concursului și au solicitat în regim prioritar amendarea legislației, pentru a putea debloca procedura de concurs³⁷.

La 31 iulie 2017, în cadrul ședinței CI, s-a anunțat despre răspunsul SIS că nimeni dintre candidați nu a fost colaborator operativ sau agent sub acoperire al serviciilor de informații. În cadrul aceleași ședințe au fost supuse examinării subiectele ce țin de dosarele candidaților înscriși în concurs. Membrii CI au constatat că doar un singur candidat a depus actele necesare conform Regulamentului adoptat la 20 februarie 2017. Această situație de tergiversare a procesului putea fi evitată prin verificarea conformității actelor de către secretariatul ANI la momentul depunerii acestora, încă la 3 mai 2017. Astfel, s-a decis prelungirea concursului cu 10 zile. După prelungire nu au fost depuse alte dosare. Aceiași candidați au rămas în cursă, ajustându-și dosarele de concurs, conform rigorilor Regulamentului.

a) Primul concurs pentru funcția de președinte al ANI

La 4 septembrie 2017, membrii CI au examinat dosarele celor patru candidați și au constatat că toți patru au depus candidaturile pentru funcția de președinte, iar doi dintre aceștia candidau și pentru funcția de vicepreședinte al ANI. Ulterior CI a exclus din concurs un candidat care aspira la funcția de președinte ANI având în vedere un presupus conflict de interese³⁸.

34 Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea funcțiilor de președinte și vicepreședinte ai ANI, disponibil la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115500&lang=ro

35 ANI, Comunicat de presă: Consiliul a lansat concursul de selectare a conducerii ANI, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/180> (accesat la 3 februarie 2022)

36 ANI, Comunicat de presă, Peste 15 zile vor fi cunoscuți candidații pentru șefia ANI, care vor intra în concurs, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/186> (accesat la 3 februarie 2022).

37 ANI, Comunicat de presă, Membrii Consiliului vor solicita Parlamentului, Guvernului și Ministerului Justiției să deblocheze procedura de concurs pentru alegerea conducerii ANI, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/192> (accesat la 3 februarie 2022).

38 La 12 septembrie 2017, CI a decis excluderea din concurs a candidatului Anatolie DONCIU - fost președinte al Comisiei Naționale de Integritate (CNI) între anii 2012-2016 - atât pentru funcția de președinte, cât și de vicepreședinte al ANI, motivul fiind că anterior acesta s-a aflat în conflict de interese și nu l-a soluționat. Astfel, dl Donciu a examinat, în calitate de președinte al CNI, cazul unei persoane care era șef de direcție al Centrului Național Anticorupție și totodată șeful fiului său.

La 21 septembrie 2017, a avut loc proba scrisă unde doar doi candidați au participat deoarece al treilea și-a retras candidatura pentru funcția de președinte. Cel de-al treilea a solicitat să candideze doar la funcția de vicepreședinte. La 26 septembrie 2017, CI a organizat proba interviului. La 9 octombrie 2017, ca urmare a rezultatelor testării la poligraf, CI a anunțat că niciunul dintre cei doi candidați la funcția de președinte al ANI nu a trecut verificarea³⁹. Conform procedurilor legislative de atunci, doar candidații care susțineau proba la poligraf erau incluși în procedura de validare a concursului. Astfel, s-a decis să fie anunțat un nou concurs pentru suplinirea funcției de președinte al ANI⁴⁰.

b) Al doilea concurs pentru funcția de președinte al ANI

La 13 octombrie 2017, CI a anunțat un nou concurs pentru funcția de președinte al ANI, cu termenul-limită de depunere a dosarelor până la 6 noiembrie 2017. La 27 noiembrie 2017, CI, examinând trei dosare care au fost depuse precum și avizul SIS cu privire la candidați, a constatat că toți cei trei candidați pot fi admiși la concurs. În urma probei scrise și a probei de interviu, cel mai mare punctaj a fost obținut de dna Rodica ANTOCI. La 22 decembrie 2017, CI a anunțat că dna Rodica ANTOCI a trecut testarea la poligraf și a fost propusă Președintelui Republicii Moldova pentru a fi numită în funcția de președintă a ANI. La 29 decembrie 2017, Președintele Republicii Moldova a semnat decretul privind numirea dnei Rodica ANTOCI în funcție⁴¹.

c) Concursul pentru funcția de vicepreședinte al ANI

Concursul pentru funcția de vicepreședinte al ANI a fost anunțat concomitent cu cel pentru președinte, la 7 aprilie 2017. La 31 iulie 2017, CI a prelungit concursul. La 4 septembrie 2017, membrii CI au examinat dosarele celor 2 candidați. Proba scrisă pentru funcția de vicepreședinte a avut loc la 30 octombrie și proba verbală - la 6 noiembrie 2017. La ședința din 13 noiembrie 2017, membri CI au anunțat rezultatele probelor de concurs și că un candidat s-a retras din concurs⁴². La 6 decembrie 2017, CI a analizat rezultatul testării la poligraf și a validat rezultatul concursului, iar dl Lilian CHIȘCĂ a fost propus Președintelui Republicii Moldova pentru numire în funcția de vicepreședinte al ANI. La 22 decembrie 2017 a fost semnat decretul de numire în funcție⁴³.

Din cele menționate, observăm că procesul de selectare a președintei și vicepreședintelui ANI a fost tergiversat și a durat aproape un an, chiar dacă legea oferea doar câteva luni pentru acesta (trei luni, luând în calcul termenele prevăzute de art.11 din Legea ANI în versiunea anului 2016). Dat fiind numărul insuficient al dosarelor depuse sau al candidaților rămași în concurs după anumite etape, concursul a fost prelungit prin modificarea datei limită de depunere a dosarelor. Mai mult, pentru funcția de președinte a fost anunțat un nou concurs după ce candidații înscriși au picat testul comportamentului simulat (poligraf).

39 Hotărârea Consiliului nr.6 din 9 octombrie 2017 cu privire la rezultatele testului comportamentului simulat (poligraf) disponibilă la: <https://www.ani.md/sites/default/files/documente/Hotarire.pdf>.

40 ANI, Comunicat de presă, Consiliul anunță un nou concurs pentru funcția de președinte al ANI, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/217> (accesat la 3 februarie 2022).

41 Decret nr. 543 din 29 decembrie 2017 privind numirea doamnei Rodica ANTOCI în funcția de președinte al ANI, disponibil la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=107277&lang=ro.

42 ANI, Comunicat de presă, Candidatul pentru funcția de vicepreședinte al ANI urmează să fie testat la poligraf, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/238> (accesat la 3 februarie 2022).

43 Decret nr. 507 din 21 decembrie 2017 privind numirea domnului Lilian CHIȘCĂ în funcția de vicepreședinte al ANI, disponibil la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=107233&lang=ro.

La 10 aprilie 2018, Curtea Constituțională (CCM) a declarat neconstituționale prevederile privind susținerea pozitivă a testului la poligraf drept condiție obligatorie pentru candidații la funcția de președinte sau de vicepreședinte al ANI⁴⁴. Ca urmare a hotărârii CCM, promovarea testării la poligraf nu mai reprezintă o condiție obligatorie pentru angajare, ci doar unul dintre criteriile de evaluare a candidaților.

Perioada îndelungată de aproximativ un an pentru desfășurarea concursului nu poate fi atribuită în totalitate Consiliului. Totuși unele chestiuni ce țin de evitarea birocratizării concursului puteau fi prevenite, cum ar fi verificarea conformității actelor la momentul depunerii acestora, reflectarea și consultarea versiunilor de lucru a proiectului Regulamentului de selecție a conducerii ANI, dar și a propunerilor aprobate de Consiliu etc.

Suplimentar, având în vedere modificarea procedurii de alegere a vicepreședintelui ANI, care din 2021 urmează a fi propus de către câștigătorul (toarea) concursului pentru funcția de președinte al ANI, estimăm că perioada de selecție a noii conduceri ANI, programată pentru anul 2022, va decurge mai rapid.

Aprobarea principalelor documente de politici

Cu privire la aprobarea principalelor documente de politici, până în octombrie 2021, CI a avut următoarele atribuții de bază:

- aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale Consiliului și Colegiului disciplinar, precum și a normelor interne de conduită și etică din cadrul ANI;
- aprobarea strategiei și a planului de activitate ale ANI.

Aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului

Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului (în continuare Regulamentul) a fost un proces de lungă durată.

Inițial la nivel de Consiliu a fost constituit un grup de lucru, care a analizat cadrul legal național și cel din România. Prima versiune a Regulamentului a fost discutată în cadrul ședinței Consiliului din 13 martie 2017. A doua versiune a Regulamentului a fost prezentată în cadrul ședinței din 22 mai 2017⁴⁵. Versiunea definitivată a fost publicată pentru consultări publice tocmai în decembrie 2017.

Proiectul a fost examinat de către CI pe capitole, în decursul a șapte ședințe în anul 2018. La 18 iunie 2018, Regulamentul a fost plasat pe site din nou pentru consultări publice⁴⁶. Consiliul a aprobat în final Regulamentul abia la 24 ianuarie 2019. La 19 iulie 2021 au fost aprobate câteva modificări minore la Regulament⁴⁷.

44 Hotărârea nr. 6 din 10.04.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr.269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) și din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la ANI (testul poligraf), disponibilă la: <https://constcourt.md/ccdocview.php?tip=hotariri&docid=652&l=ro?tip=hotariri&docid=652&l=ro>.

45 Consiliu, Raport de activitate 2017-2018, disponibil Consiliu, Raport de activitate 2017-2018, disponibil la: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fani.md%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2FRaport%2520de%2520activitate%2520pe%2520%2520ani%25202017-2018%25204.03.3019%2520T.docx&wdOrigin=BROWSELINK>

46 ANI, Directoriul web Transparență decizională: <https://ani.md/ro/node/324>.

47 Hotărârea CI din 19 iulie 2021 pentru modificarea Regulamentului Consiliului, disponibilă la: <https://www.ani.md/sites/default/files/HCI%2011%20din%2019.07.21.PDF>.

Deși în cadrul interviurilor, unii membri CI au menționat că adoptarea cadrului intern de activitate al CI este o realizare, fapt pe care nu îl negăm, totuși de la constituirea sa, Consiliul a activat mai bine de doi ani fără Regulament de funcționare și organizare. Acest lucru nu a putut să nu se răsfrângă asupra activității sale. Până la adoptarea Regulamentului, au avut loc frecvente amânări ale ședințelor din lipsă de cvorum sau din cauza tergiversării unor decizii importante privind aprobarea de alte documente de politici necesare instituționalizării ANI, sau cele ce țin de procesul de selectare a conducerii ANI și a inspectorilor de integritate.

Aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Colegiului disciplinar

Proiectul Regulamentului cu privire la activitatea Colegiului disciplinar a fost elaborat de către Direcția juridică a ANI în august - septembrie 2017 și ulterior a fost remis Consiliului spre examinare⁴⁸. Dat fiind faptul că asemenea proiect necesită coordonare cu conducerea ANI, examinarea și aprobarea acestuia a fost suspendată pentru perioada selectării și numirii conducerii, care a fost numită abia în decembrie 2017.

Ulterior selectării conducerii ANI, la propunerea membrilor Consiliului, Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar a fost supus consultărilor publice. Regulamentul dat a fost aprobat peste mai mult de un an, la 15 aprilie 2019⁴⁹. Din partea CI, în cadrul Colegiului disciplinar au fost desemnați doi membri permanenți (membrii desemnați de CSP și CSM) și doi membri supleanți (reprezentantul CALM și un membru ales din partea societății civile)⁵⁰. Potrivit ultimelor informații publice, în semestrul I al anului 2021, au fost examinate 3 sesizări. Sancțiuni disciplinare inspectorilor nu au fost aplicate⁵¹.

Aprobarea Strategiei și a Planului de activitate ale ANI

Proiectul Strategiei dezvoltării instituționale a ANI (Strategia) a fost în proces de elaborare din februarie 2018. Oficiul de la Chișinău al Consiliului Europei a acordat sprijin pentru elaborarea documentului. Proiectul elaborat a fost supus unui exercițiu amplu de consultări publice începând cu luna septembrie 2018.⁵² Totuși, documentul strategic al ANI nu a fost adoptat nici până în ziua de astăzi.

În 2019, ANI „a luat o pauză” pentru a ajusta versiunea inițială a proiectului și a propus-o spre aprobare Consiliului abia în noiembrie 2020⁵³. Atunci, membrii Consiliului au concluzionat că ANI în 2020 a prezentat o versiune perimată a documentului (adică versiunea din 2018 elaborată cu suportul partenerilor de dezvoltare) și au obligat ANI să ajusteze proiectul noilor realități. Între timp, unii membri ai Consiliului au elaborat un document alternativ.

48 CI, Raport de activitate 2017-2018, citat supra.

49 Hotărârea CI nr. 7 din 15 aprilie 2019 cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului disciplinar, disponibil la: <https://www.ani.md/sites/default/files/1.%20%20Regulam%20Colegiul%20disciplinar%20-Final.pdf>.

50 A se vedea Hotărârea CI nr.8 din 15 aprilie 2019 sau Hotărârea CI nr. 11 din 9 septembrie 2019

51 CI, Proces verbal nr.15 din 2 august 2021, disponibil la: <https://www.ani.md/sites/default/files/PV%2015%20din%2002.08.2021.PDF>

52 ANI, Comunicat de presă, Responsabilitate instituțională pentru promovarea integrității, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/396> (accesat la 20 ianuarie 2022)

53 CI, Proces-verbal nr.10 al ședinței din 9 noiembrie 2020, disponibil la: <https://www.ani.md/sites/default/files/PV-10%20din%2009.11.2020.pdf>

Dezbaterile asupra versiunii Strategiei au urmat și pe parcursul anului 2021. În acest proces, conducerea ANI și CI s-au plasat pe baricade diferite, considerând că propunerile unora nu sunt suficiente, relevante sau sunt greu de realizat⁵⁴. Din ianuarie 2021 și până în iunie 2021 au fost inițiate și organizate grupuri de lucru compuse din reprezentanți ANI și ai Consiliului⁵⁵, însă versiunea finală a Strategiei nu a fost încă definitivată.

„Strategia nu a fost adoptată, fiindcă ANI nu respectă unele cerințe simple față de un document de politici. Consiliu își dorește o strategie axată pe rezultate.”

(Interviu cu un membru al Consiliului – decembrie 2021)

De la constituire și până la finele anului 2021, ANI activează în lipsa unui document Strategic de dezvoltare. Se pare că ANI este singura instituție națională care activează în așa mod, deși cadrul legal impune existența unui document strategic.

Referitor la Planul anual de acțiuni al ANI, ultimul a fost adoptat în iunie 2020, dar cu o serie de recomandări și modificări din partea CI, cum ar fi prezentarea lui împreună cu bugetul anual al ANI, care să includă și necesitățile financiare ale Consiliului⁵⁶.

Una dintre competențele de bază ale CI este adoptarea unor documente interne care sunt necesare pentru activitatea ANI (raportul anual, strategia și plan de acțiuni etc.), însă, până în prezent, unele dintre aceste documente nu au fost adoptate sau au fost adoptate cu întârziere. Aici intervine marja de discreție a CI de a adopta sau nu un document de politici, iar legea îi permite acest lucru. În cazul Strategiei, CI a comunicat despre necesitatea îmbunătățirii sau efectuării de modificări la document, însă conducerea ANI nu întotdeauna a luat în considerare opiniile și solicitările CI.

Prezența acestor disensiuni dintre Consiliu și conducerea ANI subliniază încă o dată necesitatea agreării de către toate părțile interesate a statutului și a rolului CI, inclusiv prin prisma modificărilor legislative operate în octombrie 2021. Reamintim că hotărârile Consiliului sunt obligatorii pentru conducerea ANI. Prezentul raport recomandă intensificarea discuțiilor dintre conducerea ANI și noul colectiv al Consiliului pentru identificarea provocărilor ce țin de Strategia de dezvoltare instituțională a ANI și aprobarea ei finală.

Facilitarea selectării inspectorilor de integritate

Aprobarea Regulamentului de selectare a inspectorilor de integritate

Proiectul Regulamentului cu privire la suplinirea funcției de inspector de integritate a fost elaborat, preponderent de ANI în anul 2017, cu suportul unor membri CI și ai societății civile. Întreg procesul de elaborare, consultare publică și definitivare a durat circa un an de zile.

54 CI, Proces-verbal nr. 17 al ședinței din 20 septembrie 2021, disponibil la: https://www.ani.md/sites/default/files/proces_verbal17.pdf

55 Hotărârea CI nr.10 din 28 iunie 2021 cu privire la Planul de acțiuni care vine din partea CI și a Strategiei de dezvoltare instituțională a ANI, disponibilă la: <https://www.ani.md/sites/default/files/HCI%2010%20din%2028.06.2021%20.PDF>

56 Hotărârea CI nr. 8 din 9 iunie 2020 cu privire la aprobarea Planului de activitate al ANI pentru anul 2020, disponibil la: <https://www.ani.md/sites/default/files/HCI%20nr.8%20din%2009.06.2020.pdf>

La 21 februarie 2018, Consiliul a aprobat Regulamentul cu privire la concursul pentru selectarea inspectorilor de integritate⁵⁷. Practica aplicării Regulamentului a scos la suprafață o serie de deficiențe (lipsa unor termene și proceduri pentru comisia de selectare de a activa ulterior recepționării cazierelor de integritate emise de Centrul Național Anticorupție sau a avizelor SIS)⁵⁸, unele provocate inclusiv de noile realități existente, cum ar fi organizarea concursurilor pe timp de pandemie. Aceste provocări au determinat membrii Consiliului să demareze în perioada 2019 - 2021 un proces îndelungat de discuții pentru îmbunătățirea Regulamentului. Multe dintre aceste discuții nu s-au soldat cu amendarea de mai departe a documentului.

Participarea la selectarea inspectorilor de integritate și supravegherea procesului de selecție a acestora

Procedura de angajare în funcția de inspector de integritate este una îndelungată și conține mai multe etape (examinarea cererii, testul scris, interviul, testul poligraf, verificări suplimentare efectuate de SIS etc.).

Comisia de concurs este compusă din cinci membri: președintele sau vicepreședintele ANI, doi funcționari ai aparatului ANI și doi reprezentanți ai CI⁵⁹. Conform unei evaluări anterioare, în primele cinci concursuri finalizate, în componența comisiei s-au regăsit constant președintele ANI și șeful unei direcții ANI. Componența celorlalți trei membri ai comisiei a variat. Având în vedere că orice concurs, în special la etapa de interviu presupune o anumită doză de subiectivism din partea comisiei de selecție, rotația membrilor comisiei de selecție ar putea asigura o mai mare doză de imparțialitate în procesul de selectare al inspectorilor de integritate⁶⁰. În același timp, delegarea pe rând a membrilor Consiliului în această comisie ar însemna în mod automat distribuirea echitabilă a volumului de muncă între membrii Consiliului.

În cadrul interviurilor mai mulți respondenți au enunțat că rigorile concursurilor pentru poziția de inspector sunt mari și din aceste considerente persoanele sunt reticente în a depune dosarele (de exemplu, din cauza incertitudinii rezultatelor la poligraf).

În același timp, conducerea curentă a ANI consideră că în comisia de concurs o participare mai largă, sau poate chiar plenară trebuie să o aibă actualii inspectorii de integritate.

”Problema nu este în ANI, sau CI, dar în calitatea prestației participanților. Trebuie regândite cerințele de accesare în funcția de inspector.”

(Interviu cu un membru al Consiliului—decembrie 2021)

57 Regulamentul cu privire la concursul pentru suplinirea funcției de inspector de integritate, aprobat prin Hotărârea nr. 2 din 21 februarie 2018, disponibil la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115493&lang=ro#

58 Hotărârea CI nr. 5 din 13 august 2018 cu privire la modificarea Regulamentului privind concursul pentru suplinirea funcției de inspector de integritate

59 A se vedea Hotărârea CI nr. 10 din 9 septembrie 2019, disponibilă la: <https://www.ani.md/sites/default/files/Hot%20CI-10%20din%2009.09.2019%20repr%20CI%20C3%AEEn%20Comisia%20de%20Concurs.pdf>

60 Asociația Presei Independente, Raport nr.1 de Monitorizare a eficienței sistemului național de control al averilor și intereselor persoanelor cu funcții publice și a activității ANI, 2019, pag. 30, disponibil la: <http://www.api.md/news/view/ro-api-prezinta-un-raport-de-monitorizare-a-eficientei-sistemului-national-de-integritate-si-a-activitatii-autoritatii-nationale-de-integritate-ani-2086>

Din ianuarie 2018 (momentul intrării în funcție a conducerii ANI) și până în 31 decembrie 2021 au fost organizate 10 concursuri pentru suplinirea funcțiilor de inspectori de integritate, dintre care ultimul este încă în proces de desfășurare (mai multe detalii în Anexa nr.2). Conform dispozițiilor finale și tranzitorii ale Legii cu privire la ANI, primul concurs urma să fie organizat la o lună după numirea președintelui ANI. În realitate, acesta a fost lansat abia după patru luni,⁶¹ fiindcă însăși Regulamentul cu privire la organizarea concursului de selectare a inspectorilor a fost adoptat cu întârziere.

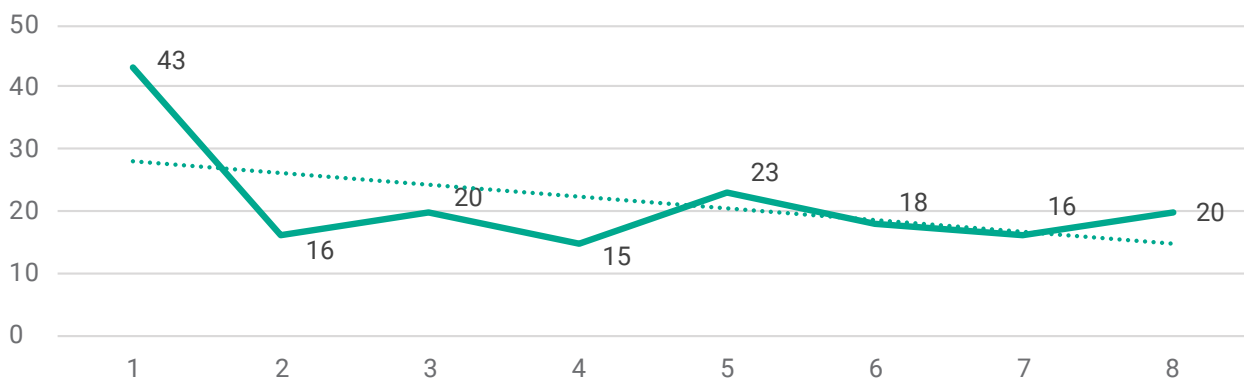
„Comisia de concurs să fie formată din inspectori de integritate. Prerogativă pentru viitor - lipsa necesității testului scris, dar interviu cu întrebări practice adresate candidaților.”

(Interviu cu Președinta ANI – decembrie 2021)

Toate concursurile pentru selectarea inspectorilor se desfășoară lent. În mediu, de la lansarea concursului până la depunerea jurământului de către inspectorul selectat, trec 116 zile (aproximativ 4 luni). Cel mai scurt concurs a fost de 60 zile, iar cel mai lung de 213 zile (se pare că perioada de desfășurare a acestuia a fost afectată de pandemie).

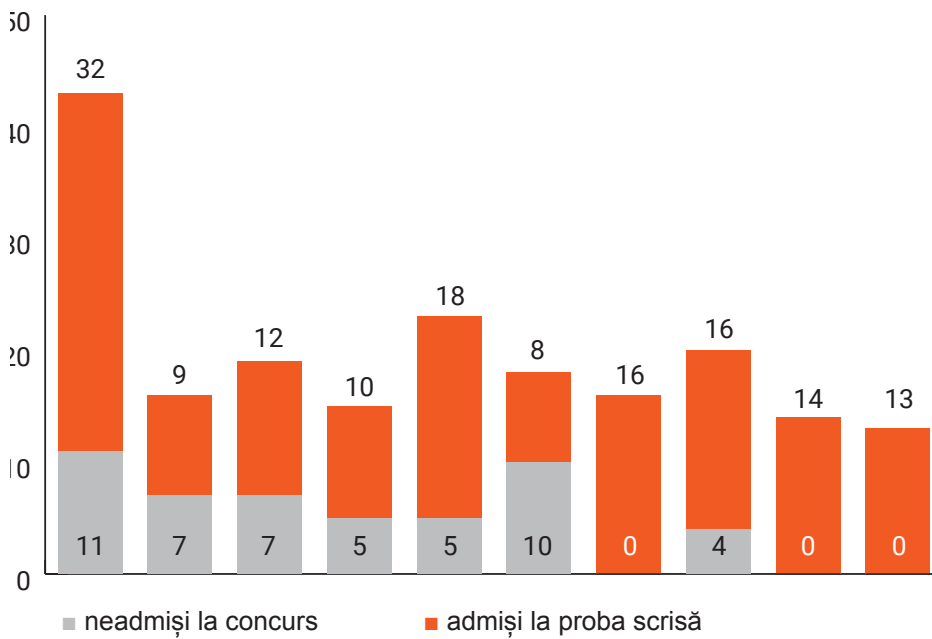
După 4 ani de concursuri, la 31 decembrie 2021, doar 26 din cele 46 de poziții de inspectori de integritate au fost ocupate. Cel mai „popular” concurs a fost primul, unde au depus dosare 43 de candidați, iar la următoarele concursuri - numărul candidaților s-a diminuat de două ori. Rata medie de promovare a concursului este de doar 14%.

Nr. dosarelor depuse în concursurile finalizate (2018 - 2021)

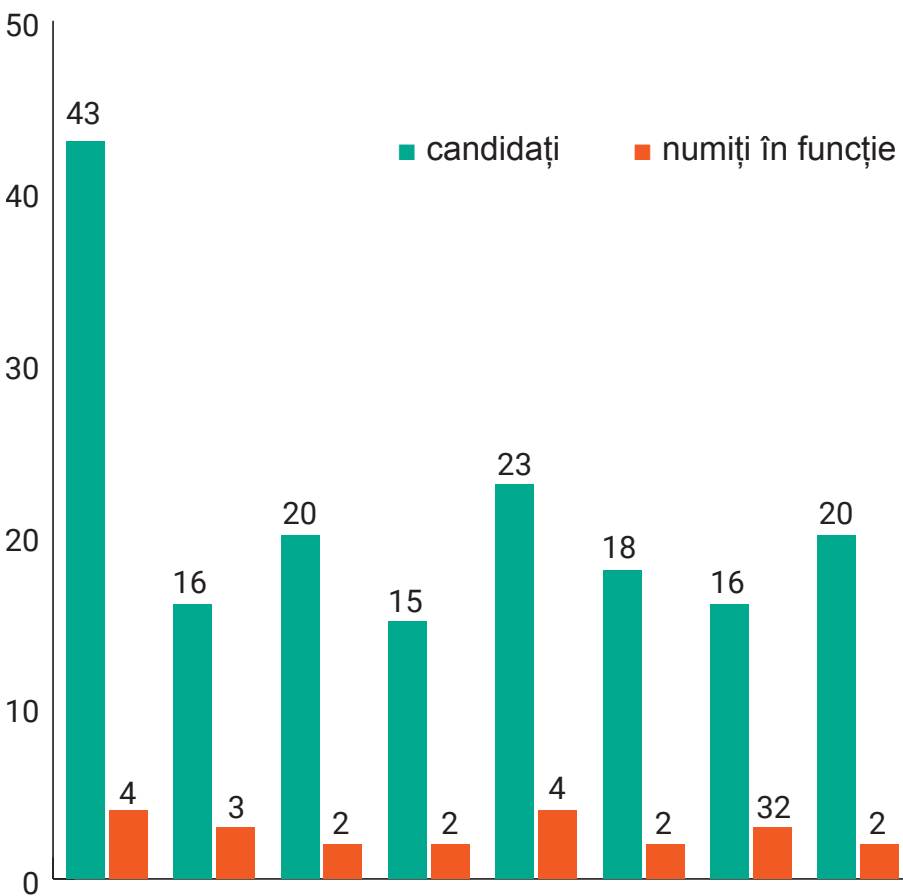

⁶¹ ANI, Comunicat de presă, ANI anunță, începând cu data de 12 aprilie 2018, concurs pentru suplinirea funcției publice cu statut special inspector de integritate, disponibil la <https://ani.md/ro/node/307> (accesat la 13 ianuarie 2022)

Rata candidaților admiși și respinși la concursurile pentru funcția de inspector de integritate (2018 - 2021)

Candidați vs. inspectori numiți pe post (rata medie a promovării concursului - 14%)

Sursa: Date extrase din rapoartele de activitate ANI și comunicatele de presă publicate pe pagina ANI, prelucrare CRJM.

Angajarea lentă a inspectorilor de integritate este determinată de rigorile înalte față de selectarea acestora, dar și de procedurile îndelungate de verificare a candidaților. Dosarele candidaților sunt transmise către SIS pentru a fi verificate și aici termenul poate fi de la 1 lună până la 4 luni. Din cauza duratei procedurii de selecție și a unor intervenții anterioare legislative privind micșorarea salarizării inspectorilor de integritate, aceste posturi nu mai sunt atractive.

Considerăm necesară implicarea plenară a membrilor CI la toate etapele concursului. Delegarea prin rotație a membrilor Consiliului în această comisie ar asigura distribuția echitabilă a volumului de muncă între toți membrii Consiliului

Supravegherea activității și relația cu conducerea ANI

- propune Președintelui Republicii Moldova numirea și revocarea din funcții a președintelui și vicepreședintelui; solicită Președintelui Republicii Moldova suspendarea lor din funcție;
- aprobă rapoartele anuale ale ANI.

Propunerea de revocare sau suspendare a conducerii ANI

Încetarea (implicit revocarea) și suspendarea mandatelor de președinte și vicepreședinte al ANI se dispune prin decretul Președintelui Republicii Moldova la propunerea Consiliului.

Până în octombrie 2021, revocarea conducerii ANI putea să aibă loc în cazul nedepunerii declarațiilor de avere și interese personale ori în cazul refuzului de a le depune; obținerii calității de membru al unui partid politic; rămânerii definitive a unei sentințe de condamnare; din motive de sănătate, care duc la imposibilitatea de exercitare a atribuțiilor pe o perioadă mai mare de trei luni consecutiv etc.

Prin modificările din octombrie 2021, legislativul a adăugat și alte motive de revocare, cum ar fi în cazul constatării de către CI a neîndeplinirii de către conducerea ANI a obiectivelor de performanță stabilite în Strategia și Planul de activitate ale ANI sau îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor lor funcționale. Această prevedere consolidează adițional funcția de supraveghere a Consiliului asupra activității ANI și se pare că răspunde la o provocare semnalată anterior - faptul că de la crearea și până în 2022, conducerea ANI a lăsat fără un răspuns cerințele și solicitările CI privind necesitatea aprobării unei Strategii instituționale.

Mandatul președintelui sau al vicepreședintelui ANI se suspendă dacă este trimis în instanța de judecată un dosar penal în care acesta este învinuit de comiterea unei infracțiuni incompatibile cu funcția deținută – până la o hotărâre judecătorească definitivă; dacă a fost înregistrat în calitate de candidat pentru o funcție electivă; sau i s-a acordat concediu de maternitate/paternitate sau pentru îngrijirea copilului.

În perioada de referință (2016 - 2021) nu au existat situații sau propuneri de revocare sau suspendare din funcții a președintei sau a vicepreședintelui ANI.

Aprobarea Rapoartelor de activitate anuale ale ANI

Conform legii, conducerea ANI are obligația de a prezenta Consiliului anual, până în data de 1 martie, raportul anual. Ulterior, conducerea ANI prezintă în plenul Parlamentului anual, până în data de 31 martie, raportul său de activitate pentru anul precedent.

Rapoarte anuale de activitate ale ANI pentru anii 2016 -2018, au parcurs procedura validării de către CI, deși acest proces a durat pe parcursul a mai multor ședințe, în care membrii CI au formulat mici recomandări de îmbunătățire a rapoartelor ⁶².

Raportul de activitate ANI pentru anul 2019 a fost aprobat de CI, dar deja cu o serie largă de recomandări către ANI, cum ar fi îmbunătățirea structurii de prezentare a Raportului, includerea informației privind executarea Planului de activitate, corelarea informației privind executarea bugetului cu structura Raportului și activitățile realizate în vederea elaborării Raportului anual pentru anul 2020, etc⁶³.

Raportul de activitate ANI pentru anul 2020 nu a fost aprobat de către CI. Proiectul raportului a fost prezentat pe 24 februarie 2021 și publicat pe pagina ANI la 1 martie 2021, adică cu mai puțin de o săptămână înainte ca să expire termenul de examinare de către CI. La 15 martie 2021, proiectul raportului a fost prezentat în ședința CI, unde au fost formulate numeroase întrebări și propuneri pe marginea proiectului⁶⁴. Urmare a acestor propuneri, la 8 aprilie 2021, în cadrul ședinței CI a fost examinată versiunea ajustată a raportului. CI a constatat neconformarea conținutului raportului pentru anul 2020 cu cerințele și recomandările expuse anterior de membrii CI⁶⁵. La 28 aprilie 2021, Raportul de activitate a fost prezentat Parlamentului de către Președinta ANI, fără aprobarea CI⁶⁶.

Hotărârile Consiliului sunt obligatorii pentru conducerea ANI. Prezentul raport recomandă consolidarea unei cooperări prietenoase dintre conducerea ANI și CI, care a constituit o provocare pentru fosta componentă a CI.

Relația și cooperarea CI cu Președinta și Vicepreședintele ANI

În perioada de monitorizare am observat mari disensiuni și lipsă de cooperare pe de o parte între conducerea ANI și membrii Consiliu, și pe de altă parte între președinta ANI și vicepreședintele ANI.

Raportul nu își propune analiza fondului acestor probleme. Ni s-a creat percepția că acestea sunt de natură subiectivă (interpersonală). Toate persoanele care au participat la interviuri au calificat cooperarea interinstituțională ca fiind „nesatisfăcătoare”.

„Se creează impresia unei concurențe nejustificate între ANI și CI...”

(Interviu cu un fost membru al Consiliului – noiembrie 2021)

62 Raportul anual de activitate pentru anul 2016 a fost examinat de către Consiliu în 3 ședințe publice și a fost aprobat cu majoritatea voturilor membrilor (cu o opinie separată), cu formularea recomandărilor. Prin Hotărârea Consiliului nr. 1 din 21 februarie 2018 a fost aprobat Raportul de activitate al ANI pentru anul 2017, fiind examinat în 3 ședințe. La 4 martie 2019 prin Hotărârea CI nr.3 din 4 martie 2019 a fost aprobat Raportul de activitate al ANI pentru anul 2018. Raportul de activitate ANI pentru anul 2019 a fost prezentat de către președinta ANI în ședințele CI din data de 24 februarie 2020 și din 2 martie 2020. În ședința din 25 mai 2020, în urma dezbaterilor publice organizate, raportul anual a fost aprobat cu o serie de recomandări.

63 CI, Raport de activitate pentru anul 2020, pag. 3, disponibil la: https://www.ani.md/sites/default/files/Raport%20CI%202020_0.pdf

64 Proces verbal nr. 5 din 15 martie 2021, disponibil la: <https://www.ani.md/sites/default/files/PV-5%20din%2015.03.2021.pdf>

65 Hotărârea CI nr. 6 din 8 aprilie 2021 cu privire la Raportul de activitate al ANI pentru anul 2020, disponibilă la: <https://www.ani.md/sites/default/files/HCI-6%20din%2008.04.2021.pdf>

66 ANI, Scrisoare de remitere Raport de activitate către Parlament, disponibilă la: <https://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=NlnpbYmmJ8w%3d&tabid=202&language=ro-RO>

Între ANI și Consiliu s-au observat relații cel puțin conflictuale. Precum menționasem mai sus, adoptarea mai multor documente importante a fost întârziată, în mare parte din cauza că CI nu era de acord cu proiectele propuse de conducerea ANI. Toate aceste neînțelegeri alimentează impresia publică despre lipsa eficienței activității CI și ANI. Aranjamentul instituțional nu prevede modalități eficiente de soluționare a problemelor care apar din cauza diferențelor de opinie. Mai mult, s-a ajuns inclusiv la situația absurdă prin care ANI a dat în judecată CI⁶⁷.

Raportul recomandă necesitatea unei reconcilierii și discuții dintre conducerea ANI și noul colectiv al Consiliului. Deși au fost încercări, sugerăm crearea unei comisii de conciliere/mediere a situației create, deoarece este absolut contraproductiv perpetuarea acesteia.

În perioada de monitorizare, Consiliul a fost sesizat de cel puțin patru ori cu privire la disensiunile apărute între președinta ANI și vicepreședintele ANI (sesizări privind absența de la serviciu mai mult de șase ore, efectuarea controlului averii, influențarea necorespunzătoare a unui inspector de integritate, etc.)⁶⁸. Se pare că aceste disensiuni sunt cunoscute public, inclusiv în Parlament. Prin modificările recente, se propune evitarea unor asemenea situații pe viitor. Următorul președinte al ANI va fi selectat de Consiliu, prin concurs. Vicepreședintele ANI deja va fi propus de către președintele ANI.

Verificarea conformității cu regimurile de integritate

Referitor la verificarea conformității cu regimurile de integritate, CI are următoarele atribuții:

- efectuează controlul privind depunerea în termen a declarațiilor de avere și interese personale de către președinte și vicepreședinte, precum și de către inspectorii de integritate;
- efectuează controlul averilor președintelui și vicepreședintelui;
- examinează sesizările și plângerile în care sunt vizați președintele și vicepreședintele;
- examinează și soluționează conflictele de interese ale președintelui și vicepreședintelui și ale inspectorilor de integritate, precum și sesizările ce țin de încălcarea de către aceștia a regimului juridic al incompatibilităților;
- constată contravențiile ce țin de încălcarea de către președinte și vicepreședinte a regimului juridic al averii și intereselor personale, al conflictelor de interese sau al incompatibilităților și încheie procese-verbale cu privire la acestea.

⁶⁷ ANI consideră că CI și-a depășit atribuțiile la emiterea Hotărârii nr 1 din 14 ianuarie 2020 cu privire la obligarea emiterii actului administrativ privind angajarea unui inspector de integritate. În ianuarie 2020, CI a emis hotărârea prin care solicita ca ANI să respecte decizia Comisiei de examinare a contestațiilor și să numească persoana în funcția de inspector. ANI a inițiat proceduri judiciare.

⁶⁸ Cu privire la sesizarea vicepreședintelui ANI nr. 01/3495 din 3 august 2020 privind legalitatea aspectelor descrise; Cu privire la sesizarea președintelui ANI nr. 01/4156 din 7 septembrie 2020 privind acțiunile derogatorii de la cadrul normativ în vigoare admise de către vicepreședintele ANI; Cu privire la petiția nr. C-795/21 din 13 septembrie 2021 privind solicitarea efectuării controlului averii vicepreședintelui ANI pentru toate perioadele de exercitare de către acesta a mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică în cadrul instituțiilor publice din jurisdicția Republicii Moldova; Cu privire la sesizarea ANI nr. 01/3994 din 26 iulie 2021 privind examinarea abaterilor de cadrul legal admise de către vicepreședintele ANI.

În exercitarea atribuțiilor de control al depunerii declarațiilor de avere și interese personale, de efectuare nemijlocită a controlului pentru examinarea sesizărilor și plângerilor în care sunt vizați președintele și vicepreședintele ANI și inspectorii de integritate, membrii Consiliului au acces la registrele de stat și la alte informații necesare pentru îndeplinirea eficientă a funcțiilor, prin accesul gratuit la platforma de interoperabilitate instituită de Guvern și au dreptul de a procesa date cu caracter personal în condițiile legislației în vigoare.

Din practica Consiliului, pentru efectuarea procedurilor de control s-au desemnat reprezentanții CSM și CSP (având în vedere că sunt judecători și procurori de carieră)⁶⁹. ANI pune la dispoziția CI doi inspectorii de integritate pentru a facilita verificarea informațiilor din registrele de stat. Pe parcursul interviurilor a fost menționată lipsa dorinței și imparțialității inspectorilor desemnați de a se implica corespunzător în acest proces.

Deși atribuția dată există în lege, în practică niciodată nu a fost efectuat un control veridic al averilor conducerii și inspectorilor de integritate ai ANI. A fost verificată doar depunerea în termen a declarațiilor și a fost efectuat un control superficial al averilor (respectarea condițiilor de formă, accesarea informațiilor publice, a articolelor mass-media etc.), iar dacă a existat bănuială rezonabilă privind eventuale încălcări a regimurilor juridice, membrii Consiliului au solicitat doar documente și explicații de la subiecți⁷⁰. Acest lucru se întâmplă, fiindcă membri CI în practică nu au acces la registrele de stat.

Unii membri CI au menționat că petiții din partea cetățenilor cu privire la activitatea conducerii ANI sunt primite constant de către Consiliu, însă este foarte dificil pentru ei să le examineze detaliat, având în vedere că nu au acces direct la registrele necesare și nu dispun de un secretariat propriu.

Exercitarea atribuției controlului averilor și al intereselor personale ale conducerii ANI și a inspectorilor de integritate de către CI rămâne o problemă. Din perspectiva membrilor CI acest lucru decurge din lipsa unor practici și sprijin administrativ din partea ANI⁷¹. Conform membrilor CI, lipsa personalului dedicat rezultă în amânări de examinare a chestiunilor date. CI ar trebui să fie dotat cu un secretariat permanent, or actualmente doar o singură persoană din cadrul ANI pare să fie insuficientă.

Conform modificărilor recente, în baza propunerii președintei ANI, Consiliul are atribuția de a aproba structura organizatorică și regulamentul intern al ANI. Ca o soluție alternativă, ce ar rămâne la discreția Consiliului, ar fi solicitarea de alocare (delegare) în cadrul acestui secretariat a unui inspector de integritate care să examineze nu doar declarațiile de avere ale conducerii ANI și a colegilor săi, dar și aspectele ce țin de conflicte de interese/incompatibilități, deoarece numărul de inspectorii selectați va fi tratat în creștere.

69 A se vedea Hotărârea CI nr. 9 din 15 aprilie 2019 sau Hotărârea CI nr. 12 din 9 septembrie 2019;

70 A se vedea Hotărârea CI nr. 7 din 19 aprilie 2021, disponibilă la: <https://www.ani.md/sites/default/files/HCI-7%20din%2019.04.2021.PDF>

71 Proces verbal nr. 13 al dezbaterii publice organizată la 5 iulie 2021 de către Consiliu, disponibil la: <https://www.ani.md/sites/default/files/PV-13%20din%2005.07.2021.PDF>

Alte atribuții (ne)prevăzute de lege

Asigurarea independenței inspectorilor de integritate

Asigurarea independenței funcționale a inspectorilor de integritate de orice factori externi și interni ar fi o prerogativă importantă a CI. În anul 2021 la Consiliu au parvenit mai multe plângeri privind activitatea inspectorilor de integritate. Unele din ele sunt pendinte la Consiliu și/sau Colegiul disciplinar. Au existat și adresări din partea inspectorilor de integritate privind apărarea drepturilor lor⁷². Un inspector a fost somat de către ANI pentru că ar fi încălcat regimul juridic al limitărilor publicității la folosirea imaginii și simbolului ANI în solicitarea de a beneficia de MDL 16,000 indemnizație ca urmare a contaminării cu COVID-19 în perioada exercitării funcției. Inspectorul a solicitat Consiliului să constate dacă acțiunile sale reprezintă o încălcare a normei legale, or, conform Președintei ANI, el era pasibil de eliberare din funcție și de răspundere contravențională. După două ședințe și dezbateri, Consiliul a hotărât că nu va demara controlul, fiindcă inspectorul a acționat corespunzător⁷³.

Considerăm că este important pentru Consiliu să se „autosizeze” în situațiile în care există informații publice privind disensiuni între conducerea ANI și inspectorii de integritate, în special ce țin promovarea și remunerarea lor echitabilă și în bază de merite etc.⁷⁴ chestiuni care implicit ar afecta funcționalitatea instituției.

Reacții la inițiativele care ar compromite activitatea ANI

La 16 decembrie 2020, Parlamentul a aprobat în grabă unele amendamente la Legea cu privire la ANI, prin care, inter alia, termenul în care ANI poate efectua controlul după încetarea exercitării mandatului a fost redus de la trei ani la un an, iar prescripția pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare a fost redusă la un an. Acele modificări reduceau capacitatea instituției de a investiga oficialii publici și făceau imposibilă eliberarea lor din funcție pentru încălcarea legislației în domeniul integrității. Mai mult decât atât, deoarece noile prevederi se aplicau și controalelor în curs de desfășurare, multe dintre ele trebuiau încetate prematur. Aceste amendamente ulterior au fost declarate neconstituționale de către Curtea Constituțională⁷⁵.

O dată cu înregistrarea și ulterior aprobarea aceluși proiect de lege, ANI a ieșit prompt și repetat cu reacții publice și opinii juridice prin care evidențiau îngrijorarea instituției și semnalau consecințele negative ale respectivelor amendamente⁷⁶. Doar după adoptarea finală a proiectului, în cadrul ședinței

72 CI, Proces verbal nr.14 din 19 iulie 2021 și Proces verbal nr. 15 din 2 august 2021;

73 CI, Hotărârea nr. 12 din 2 august 2021, disponibilă la: <https://www.ani.md/sites/default/files/HCI%2012%20din%2002.08.2021.PDF>

74 Moldova Curată, Conflict la ANI. Conducerea ANI este acuzată că ar promova în funcție inspectorii de integritate, neglijând meritele profesionale, disponibil la: https://www.moldovacurata.md/conflict-la-ani-conducerea-autoritatii-este-acuzata-ca-ar-promova-in-functie-inspectorii-de-integritate-neglijand-meritele-profesionale-1-2490?fbclid=IwAR0K-8-mPhLBeJwssyM1kcZJbM0P9_UxVlptNhyS_Cd__HvSTjzuTNm2tQ (accesat la 9 februarie 2022)

75 Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 21 septembrie 2021, disponibilă la: <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?tip=hotariri&docid=785&l=ro>

76 ANI, Comunicat de presă, Aprobarea proiectului de lege compromite misiunea ANI, disponibil la: <https://ani.md/ro/node/1443> (accesat la 7 februarie 2022)

CI din 21 decembrie 2020, membrii au discutat despre acele amendamente, au menționat că regretă votarea lor și că vor ieși cu o poziție publică⁷⁷. Din câte se pare, această poziție nu a mai fost publicată.

O altă chestiune importantă pe agenda publică ținea de expirarea mandatelor unor membri CI, care făcea instituția nefuncțională. Pe parcursul lunilor iulie - septembrie 2021, membrii CI în funcție au îndemnat în mod repetat Guvernul și MJ să demareze concursul pentru alegerea / desemnarea celorlalți membri. La finele lunii septembrie 2021, CI a devenit nefuncțional și activitatea sa a fost suspendată.

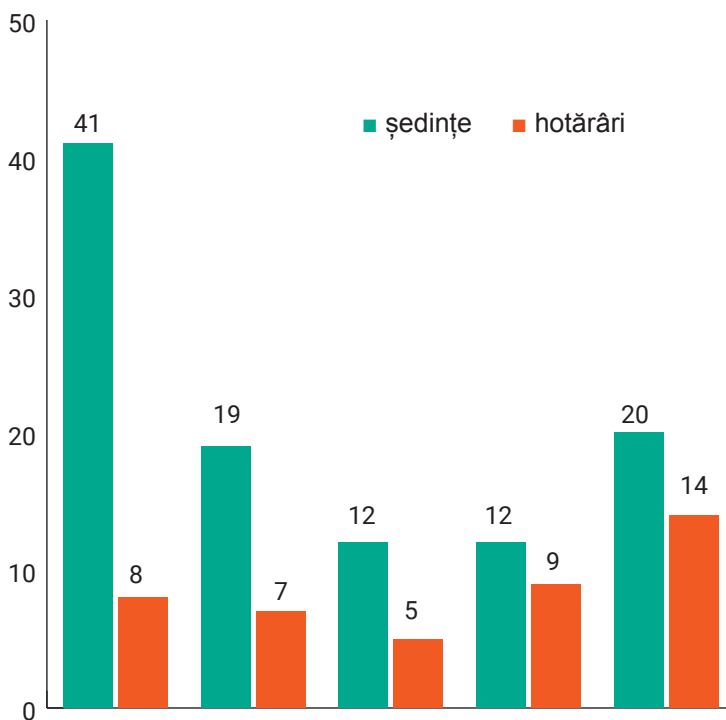
Deși reacțiile și apelurile la inițiativele care ar compromite activitatea ANI nu reprezintă o atribuție prevăzută în mod expres de lege, totuși considerăm că instituția Consiliului trebuie să depună mai multe eforturi în promovarea unor îmbunătățiri în domeniul integrității publice sau în promovarea imaginii ANI.

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ȘEDINȚELOR CONSILIULUI DE INTEGRITATE

I. Ședințele Consiliului

Ședințele Consiliului sunt publice și sunt prezidate, pe durata unei ședințe, de un președinte de ședință ales cu majoritatea voturilor membrilor desemnați. Ședințele sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin cinci membri. Hotărârile Consiliului se adoptă cu votul majorității membrilor desemnați și sunt semnate de președintele ședinței.

Figura nr. 1 Ședințele organizate și hotărârile adoptate de Consiliu, 2017 - 2021.

Sursa: Date extrase din rapoartele de activitate ale Consiliului și monitorizările CRJM, prelucrare CRJM

⁷⁷ CI, Proces verbal nr. 12 din 21 decembrie 2020, disponibil la: <https://www.ani.md/sites/default/files/PV-12%20din%2021.12.2020.pdf>

Pe parcursul perioadei de monitorizare, membrii CI s-au întrunit în cel puțin 105 ședințe și au fost adoptate cel puțin 40 de hotărâri⁷⁸. Putem constata că membrii CI au fost activi. Acest activism se evidențiază în special în anul 2017, perioadă când au avut loc concursurile pentru selectarea conducerii ANI, dar și elaborarea principalelor documente ale ANI.

De regulă, ședințele CI au loc o dată sau de câteva ori pe lună (în zilele de luni) și durează în mediu una-două ore. Acest lucru este lăudabil, având în vedere că membrii Consiliului nu sunt angajați cu normă deplină în cadrul acestei entități. Mai mult, până în octombrie 2021, doar membrii Consiliului din rândul reprezentanților societății civile beneficiau, pentru fiecare ședință, de o indemnizație echivalentă cu a douăzecea parte (1/20) din salariul președintelui ANI, dar nu mai mult decât pentru patru ședințe pe lună⁷⁹. Cu alte cuvinte, activitatea membrilor Consiliului desemnați de instituțiile publice a fost desfășurată cu contribuția voluntară a acestora.

Am observat că nu este clar mecanismul de funcționare - președinte a ședinței Consiliului. Uneori acest lucru crea un volum de muncă disproporționat unui membru în raport cu ceilalți, fiindcă perioadele deținerii președinției erau neomogene și inechitabile cu alți membri. Este de recomandat examinarea oportunității instituirii funcției de președinte al CI pentru perioadă delimitată de timp (șase luni). Având în vedere că mandatul membrului CI este de cinci ani, perioada de șase luni ar permite fiecărui membru să dețină președinția Consiliului cel puțin o dată. Acest fapt nu presupune numai modificarea legislației. Consiliu însuși poate decide desemnarea aceluiași membru drept președinte al câtorva ședințe consecutive ale CI.

Conform dispozițiilor legale, lucrările de secretariat ale Consiliului sunt asigurate de către ANI și ședințele au loc într-o sală din edificiul ANI. Secretariatul asistă metodologic ședințele prin perfectarea proceselor – verbale, precum asigurarea activității Consiliului dintre ședințe, cu perfectarea agendelor de lucru, a comunicatelor, cât și identificarea necesităților pentru buna organizare a ședințelor. Momentan, acest secretariat este asigurat de către o singură persoană, desemnată prin ordinul conducerii ANI, cu încadrarea parțială (80%).

Membri CI care au participat la interviu au afirmat că activitatea Consiliului depinde mult de sprijinul și asistența personalului ANI, deoarece CI nu dispune de un secretariat permanent care să sprijine activitatea lor zilnică.

„Secretariatul nu trebuie să fie la cheremul ANI, dar în subordinea Consiliului. Avem o problemă de legislație.”

(Interviu cu un fost membru al Consiliului – noiembrie 2021)

78 ■ Pe parcursul anului 2016, membrii CI s-au întrunit într-o singură ședință.

- Pe parcursul anului 2017, membrii CI s-au întrunit în 41 ședințe, fiind propuse spre examinare 90 subiecte. Au fost întocmite 38 procese-verbale ale ședințelor și emise 8 hotărâri.
- Pe parcursul anului 2018, membrii CI s-au întrunit în 19 ședințe, fiind propuse spre examinare 81 de subiecte. Au fost întocmite 19 procese-verbale ale ședințelor și emise 6 hotărâri și 1 recomandare.
- Pe parcursul anului 2019, membrii CI s-au întrunit în 12 ședințe, fiind propuse spre examinare 68 de subiecte. Au fost întocmite 12 procese-verbale ale ședințelor și emise 5 hotărâri.
- Pe parcursul anului 2020, membrii CI s-au întrunit în 12 ședințe, fiind propuse spre examinare 62 de subiecte. Au fost întocmite 12 procese-verbale ale ședințelor și emise 9 hotărâri.
- Pe parcursul anului 2021, membrii CI s-au întrunit în 20 ședințe, fiind propuse spre examinare 78 de subiecte. Au fost întocmite 18 procese-verbale ale ședințelor și emise 12 hotărâri și 2 recomandări.

79 Ca urmare a modificărilor din octombrie 2021, toți membrii Consiliului beneficiază, pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă cu a zecea parte (1/10) din salariul președintelui ANI, dar nu mai mult decât pentru 2 ședințe pe lună. Acest lucru ar face ca membri CI să fie și mai mult implicați pentru această funcție.

În unele rapoarte de activitate, membrii CI au menționat că la întocmirea documentelor și materialelor pentru ședințe pe lângă secretariat, activitatea lor a fost facilitată de către Direcția resurse umane și documentare a ANI și Direcția juridică a ANI. Totuși, pentru o activitate eficientă, Consiliul ar trebui asistat de personal permanent și suficient. Mai mult, acesta ar cuprinde pe lângă specialistul în domeniul administrativ și un jurist.

II. Participarea membrilor la ședințe

Participarea activă la ședințele Consiliului este elementul cheie al activității membrilor acestuia. Pe perioada de monitorizare am identificat că unii reprezentanți ai Consiliului din partea societății civile au avut numeroase absențe. Pe de altă parte, în anul 2021 niciun membru al CI nu a absentat de la ședințe.

Articolul 12 alin.(4) din legea cu privire la ANI prevede că mandatul de membru al Consiliului este de cinci ani, fără posibilitatea numirii pentru un alt mandat consecutiv, și încetează odată cu expirarea acestuia sau prin revocarea persoanei de către entitatea care a desemnat-o, sau prin demisie, sau prin pensionare, sau în caz de deces al persoanei. Revocarea mandatului membrului Consiliului se face în cazul în care acesta nu-și depune declarația de avere și interese personale sau refuză să o depună; rămâne definitivă o sentință de condamnare a acestuia; acesta este în imposibilitate de a-și exercita atribuțiile, din motive de sănătate, o perioadă mai mare de trei luni consecutive; nu s-a abținut de la exprimarea publică a convingerilor lor politice privind activitatea Consiliului sau a ANI și să nu favorizeze vreun partid politic, acesta absentează nemotivat de la trei ședințe consecutive sau de la oricare șase ședințe ale Consiliului în cursul unui an.

La ultimul motiv de revocare ne vom opri mai detaliat. De exemplu, o reprezentantă a societății civile în cadrul Consiliului nu a fost prezentă la 30 de ședințe (patru motivate) pe parcursul mandatului, la care a renunțat până la finalizarea lui. În anul 2018 – ea nu a participat la nouă ședințe consecutive, iar în 2019 - la șapte ședințe consecutive (mai multe detalii privind absențele membrilor CI le găsiți în Anexa nr.1).

Într-un final, reprezentanta CI nu a fost revocată, dar a depus cerere de demisie. Consiliul putea să o revoce. Posibil acest lucru nu s-a întâmplat din cauza că norma legală este una incompletă și lasă loc de interpretări. Raportul consideră necesară clarificarea procedurii de revocare a membrilor CI (procedura prin care instituția care desemnează persoana va fi abilitată să o revoce, cine propune revocarea persoanei, cu câte voturi etc.). Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului nu răspunde la aceste întrebări. De asemenea, pentru a responsabiliza membrii CI, este necesar de clarificat în Regulament termenul de „absență motivată”. Nu excludem că există situații care nu permit participarea membrului la ședințele CI, dar anume aceste situații trebuie clarificate. În caz contrar, posibilitatea utilizării bifei „absență motivată” practic face imposibilă revocarea membrului ineficient al CI.

III. Publicarea din timp a agendei

Conform Regulamentului de activitate al CI, anunțul despre ședință și ordinea de zi se publică cu cel puțin trei zile înainte de ședință, cu excepția ședințelor extraordinare. Din exercițiul de monitorizare efectuat pe parcursul anilor, agenda ședinței se publică de regulă vineri după masă, sau luni dimineață (ziua ședinței).

Considerăm că acest lucru este o problemă. Nu doar prin faptul că se încalcă Regulamentul de activitate al Consiliului, dar și prin faptul că se afectează transparența și previzibilitatea activității acestuia.

IV. Numărul și tipul chestiunilor incluse pe agendă

Conform informației colectate din rapoartele de activitate, pe agenda ședințelor Consiliului au fost incluse peste 380 de subiecte de o importanță și complexitate diversă. Totuși trebuie de remarcat că o bună parte din ele aveau caracter repetitiv, fiind incluse dintr-o ședință în alta. Uneori subiectele erau amânate din lipsă de informații sau din lipsa pregătirii subiectului și a materialelor aferente de către raportor.

„Am un mesaj important pentru viitorii membrii CI - să cunoască problemele interne ale ANI și să fie pregătiți de subiectele supuse discuțiilor. Ședințele CI să nu fie „preparatorii”.

(Interviu cu Președinta ANI — decembrie 2021)

V. Hotărârile și opiniile separate

Din analiza hotărârilor publicate pe directoriul special al paginii web ANI am observat că toate hotărârile sunt publicate. În cele peste 40 de hotărâri am identificat cinci opinii separate, dintre care patru au fost formulate de către același membru al Consiliului⁸⁰.

CONCLUZII

Prezentul raport face o incursiune succintă în istoricul organizării și funcționării Consiliului. Scopul nu este de a critica activitatea acestuia, dar mai degrabă de a clarifica aspectele care țin de transparența și eficiența acestuia, care nu au reușit a fi puse în funcțiune pe deplin, sau din care pot fi extrase „lecții” pentru noii membri ai CI, care în curând își vor începe activitatea.

În primii cinci de ani de mandat, componența Consiliului a fost frecvent modificată, intervenind șase cereri de demisie. Posibile cauze ale acestor demisii țin de instabilitatea politică, încetarea mandatului de membru al organizației care a desemnat persoana în Consiliu sau lipsa de interes de a activa în cadrul acestui organ. De la sfârșitul lunii septembrie 2021, CI a devenit nefuncțional, iar activitatea acestuia a fost suspendată în principal din cauza că autoritățile responsabile nu au numit la timp următorii membri în CI. Nici în 2016, nici în 2021 autoritățile responsabile de desemnarea membrilor CI nu au respectat termenele legale de numire a acestora. Procesul de instituționalizare a CI a fost unul anevoios, activând timp de doi ani în lipsa unui regulament de funcționare și organizare. În tot acest răstimp, activitatea Consiliului a fost una puțin previzibilă. Pe agenda ședințelor Consiliului au fost incluse peste 380 de subiecte, însă o bună parte din ele aveau caracter repetitiv, fiind incluse dintr-o ședință în alta. Uneori subiectele erau amânate din lipsă de informații sau din lipsa pregătirii subiectului și a materialelor aferente de către raportor. Adicional, în perioada de lipsă a regulamentului de activitate, au putut fi observate frecvente amânări ale ședințelor datorate lipsei de cvorum sau cauzate de tergiversarea unor decizii importante.

Procesul de selectare a conducerii ANI a fost tergiversat și a durat aproape un an, chiar dacă legea oferea doar câteva luni pentru acesta. Perioada îndelungată de desfășurare a concursului nu poate fi atribuită în totalitate Consiliului. Totuși, unele chestiuni ce țin de evitarea birocratizării concursului puteau fi evitate.

⁸⁰ Procese verbale ale ședințelor Consiliului, disponibile la: <https://www.ani.md/ro/node/792>

Completarea lentă a ANI cu inspectori de integritate este determinată de rigorile înalte față de selectarea acestora, dar și a lipsei de celeritate a concursurilor de angajare. După 4 ani de concursuri, la 31 decembrie 2021, doar 26 din cei 46 de inspectori de integritate au fost recrutați. Cel mai „popular” concurs, a fost primul, unde au depus dosare 43 de candidați, iar la următoarele concursuri - numărul acestora practic s-a diminuat de două ori. Considerăm necesară implicarea plenară a membrilor CI la toate etapele concursului. Delegarea prin rotație a membrilor Consiliului în această comisie ar asigura distribuția echitabilă a volumului de muncă între toți membrii Consiliului.

Deși cadrul legal impune existența unei strategii, de 5 ani ANI activează în lipsa acestui document strategic de dezvoltare. Strategia nu a fost aprobată de Consiliu, fiindcă a intervenit marja sa de discreție de a adopta sau nu documentul. Hotărârile Consiliului sunt obligatorii pentru conducerea ANI. Provocarea mare a noilor membri va ține de modul cum se vor intensifica discuțiile cu conducerea ANI pentru aprobarea acestui document.

CI nu a fost eficient în promovarea unor îmbunătățiri în domeniul integrității, în a reacționa la inițiativele legislative primejdioase pentru buna funcționare a ANI sau în promovarea imaginii ANI. Unii membri ai CI nu au demonstrat atașament pentru calitatea lor de membru al CI. Un membru al CI a avut foarte multe absențe de la ședințe, însă nu a fost revocat, chiar dacă trebuia să se întâmple acest lucru.

Niciodată nu a fost efectuat un control veridic al averilor conducerii ANI și a inspectorilor de integritate. Acest lucru se întâmplă deoarece în practică membrii CI nu au acces la registrele de stat. Lipsa unui secretariat permanent al CI de asemenea a afectat substanțial eficiența acestuia. Amendamentele din octombrie 2021 fortifică rolul Consiliului prin majorarea numărului de membri ai CI și adăugarea unor atribuții noi. Cu toate acestea, clarificarea în practică a rolului Consiliului încă constituie o necesitate, resimțită atât de conducerea ANI, cât și de membrii Consiliului.

În perioada de monitorizare am observat mari disensiuni și lipsă de cooperare între conducerea ANI și membrii Consiliului și între președinta ANI și vicepreședintele ANI. Se pare că acestea sunt mai mult de natură subiectivă (interpersonală). Toate persoanele care au participat la interviuri au calificat cooperarea interinstituțională ca fiind „nesatisfăcătoare”. Aceste neînțelegeri alimentează impresia publică despre lipsa eficienței activității CI și a ANI.

RECOMANDĂRI

Prezentul raport recomandă:

1. Parlamentului Republicii Moldova, Ministerului Justiției, precum și CALM să desemneze de urgență reprezentanții lor în Consiliu;
2. Conducerea ANI și noul colectiv al Consiliului ar trebui să evite confruntările. Sugerăm crearea unei comisii de conciliere/mediere a situației, deoarece este absolut contraproductiv perpetuarea situației în care conducerea ANI nu se conformează hotărârilor CI;
3. Prioritizarea adoptării Strategiei de dezvoltare instituțională a ANI, care să corespundă nevoilor reale de dezvoltare a instituției;
4. Implicarea plenară și prin rotație a tuturor membrilor CI în procesul de angajare a inspectorilor de integritate;
5. Alocarea secretariatului propriu pentru Consiliu, care să lucreze pentru CI în mod permanent;
6. Consiliul urmează să se „autosizeze” în situații de disensiuni între conducerea ANI și inspectorii de integritate, în special ce țin de promovarea și remunerarea lor echitabilă sau alte chestiuni care ar putea afecta independența și funcționalitatea instituției;
7. Consiliul trebuie să depună mai multe eforturi în promovarea unor îmbunătățiri în domeniul integrității publice sau în promovarea imaginii ANI;
8. Consiliul trebuie să amendeze Regulamentul său de organizare și funcționare în conformitate cu modificările din octombrie 2021, operate la Legea cu privire la ANI. Totodată trebuie clarificată procedura de revocare a membrilor CI.

Anexa nr. 1

Participarea membrilor Consiliului de Integritate la ședințe

✓ - Absență; ✓M - Absență motivată

	Ședințe CI ⁸¹	Ostaf S.	Iftodi V. / Efrim O.	Micu V. / Postu I./ Timotin M	Roșioru M./ Gornea M.	Rusu V.	Pașcovschi T. / Palega V.	Țira D.
2016								
1.	30.12.2016							
2017								
2.	16.01.2017							
3	23.01.2017		✓M					
4	30.01.2017		✓M					
5	06.02.2017						✓	
6	13.02.2017						✓	
7	16.02.2017			✓M		✓M	✓	
8	20.02.2017							
9	27.02.2017			✓M				
10	06.03.2017		✓M			✓M		
11	13.03.2017							✓M
12	20.03.2017			✓M			✓M	
13	27.03.2017							
14	10.04.2017							✓
15	05.05.2017							
16	18.05.2017		✓	✓	✓			✓
17	19.05.2017		✓	✓	✓			
18	22.05.2017		✓M				✓M	
19	05.06.2017		✓	✓M				
20	14.06.2017	✓						
21	30.06.2017			✓M	✓			
22	03.07.2017			✓M	✓			
23	12.07.2017		✓M		✓			
24	24.07.2017							
25	31.07.2017							
26	16.08.2017			✓M	✓M	✓M		
27	04.09.2017							
28	12.09.2017			✓		✓		
29	18.09.2017			✓		✓		✓
30	21.09.2017							
31	02.10.2017							

81 Sursa: Procesele verbale ale tuturor ședințelor Consiliului, disponibile la <http://ani.md/ro/node/30>, prelucrare CRJM

	Ședințe CI ²¹	Ostaf S.	Iftodi V. / Efrim O.	Micu V. / Postu I./ Timotin M	Roșioru M./ Gornea M.	Rusu V.	Pașcovschi T. / Palega V.	Țira D.
32	09.10.2017			✓M				
33	23.10.2017			✓M				
34	30.10.2017		✓M				✓	✓M
35	02.11.2017					✓M	✓M	
36	13.11.2017			✓M				
37	27.11.2017			✓M	✓M			
38	11.12.2017					✓M		
39	22.12.2017					✓M	✓M	
2018								
40	06.02.2018			✓			✓	
41	12.02.2018	✓					✓	
42	21.02.2018	✓					✓	
43	12.03.2018	✓						
44	21.03.2018		✓				✓	
45	26.03.2018			✓			✓	
46	02.04.2018			✓	✓			
47	23.04.2018			✓			✓	
48	08.05.2018		✓					
49	28.05.2018	✓	✓					
50	18.06.2018			✓			✓	
51	16.07.2018		✓				✓	
52	23.07.2018			✓			✓	
53	07.08.2018			✓			✓	
54	13.08.2018			✓			✓	
55	24.09.2018			✓			✓	
56	29.10.2018	✓					✓	
57	12.11.2018			✓			✓	
58	19.12.2018		✓				✓	
2019								
59	24.01.2019			✓			✓	
60	13.02.2019						✓	
61	4.03.2019			✓M			✓	
62	11.03.2019			✓M			✓	
63	01.04.2019		✓M				✓	
64	15.04.2019			✓M			✓	
65	27.05.2019						✓	✓
66	09.09.2019							
67	28.10.2019				✓			

	Ședințe CI ²¹	Ostaf S.	Iftodi V. / Efrim O.	Micu V. / Postu I. / Timotin M	Roșioru M. / Gornea M.	Rusu V.	Pașcovschi T. / Palega V.	Țira D.
68	18.11.2019							
69	09.12.2019				✓			
70	16.12.2019							
2020								
71	14.01.2020							
72	27.01.2020							
73	24.02.2020							
74	02.03.2020		✓					
75	25.05.2020							
76	09.06.2020		✓					
77	06.07.2020		✓					
78	21.09.2020		✓					
79	19.10.2020							
80	09.11.2020							
81	07.12.2020		✓					
82	21.12.2020				✓M			
2021								
83	18.01.2021							
84	15.02.2021							
85	22.02.2021							
86	04.03.2021							
87	29.03.2021							
88	08.04.2021							
89	19.04.2021							
90	17.05.2021							
91	24.05.2021							
92	14.06.2021							
93	28.06.2021							
94	05.07.2021							
95	19.07.2021							
96	26.07.2021							
97	02.08.2021							
98	13.09.2021							
99	20.09.2021							
100	27.09.2021							

Anexa nr. 2
Concursurile pentru selectarea inspectorilor de integritate
(12 aprilie 2018 - 31 decembrie 2021)

Perioada concursului (de la anunțare până la depunerea jurământului)	Durata concurs (zile)	Durata concurs (luni)	Nr dosare depuse	Neadmiși la concurs	Admiși la proba scrisă	Prezenți la proba scrisă	Pro-movare probă scrisă	Media pct. obținut la proba scrisă	Promovare probă interviu	Media pct. obținut la proba interviu	Pro-movare poligraf	Numire în funcție
12.04.2018 - 11.06.2018	60	2	43	11	32	30	10	8.00	6	8.27	4	4
12.06.2018 - 17.10.2018	127	4	16	7	9	8	6	8.51	4	8.10	3	3
20.08.2018 - 24.01.2019	183	6	20	7	12	n/a	3	7.70	3	8.11	2	2
24.04.2019 - 31.07.2019	98	3	15	5	10	n/a	3	7.12	2	8.34	2	2
20.06.2019 - 18.10.2019	120	4	23	5	18	n/a	8	7.55	5	8.01	4	4
29.08.2019 - 17.12.2019	110	4	18	10	8	n/a	5	8.45	5	7.96	2	2
10.03.2020 - 9.10.2020	213	7	16	0	16	10	5	7.46	4	7.78	3	3
28.09.2020 - 1.03.2021	154	5	20	4	16	13	2	7.32	2	7.34	2	2
15.02.2021 - 15.06.2021	121	5	n/a	n/a	14	12	5	7.88	5	7.99	2	2
9.09.2021 - la 31.12.2021 în derulare	-	-	n/a	n/a	13	11	6	7.76	6	8.28	4	4
MEDIA/TOTAL	116	4	171	49	148	53	53	7.77	42	8.02	26	26

Anexa nr. 3 Chestionar de interviu

Data: |_|_| Luna:|_|_| 2021   Numărul chestionarului:

Respondent (nume, prenume, funcția: _____)

1. Cum apreciați cooperarea Dvs cu ANI?

(pentru conducerea ANI - cum apreciați cooperare Dvs cu Consiliul)?

■ 1A (dacă respondentul apreciază pozitiv)

Care credeți că sunt elementele cheie care au influențat pozitiv cooperarea dată?

■ 1B (dacă respondentul apreciază negativ)

Care credeți că sunt cauzele și/sau deficiențele care determinat această cooperare?

■ 1C (dacă respondentul apreciază „mediu”)

Care au fost elementele cheie și/sau cauzele acestei cooperari?

---

2. Ce este CI? Care este în opinia Dvs rolul CI? Cadrul legal existent nu dă un răspuns clar, mai degrabă unul interpretativ?

3. Considerați că atribuțiile CI existente în Legea ANI (până la modificările din Octombrie 2021) sunt suficiente?

Indiferent de răspuns: De ce? Explicați Vă rog mai detaliat?

4. Cum apreciați procesul de selectare a inspectorilor de integritate? De ce nu avem un număr suficient de inspectori angajați nici până la finele anului curent?

5. Care sunt cele mai importante 3-4 chestiuni care vă fac pe Dvs să vă mândriți / să le considerați ca reușite în activitatea Dvs în cadrul CI (pentru conducerea ANI - în cadrul ANI) ?”

1.

2.

3.

4.

6. Având în vedere că componența Consiliului va fi în curând alta (vor fi selectați/desemnați noi membri) ce aspecte cheie / ce mesaje ați transmite ?

Acest document este finanțat printr-un grant oferit de Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii. Opiniile, constatările și concluziile formulate în document aparțin CRJM și nu reflectă în mod necesar poziția Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii.

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org
www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva

